İŞKUR

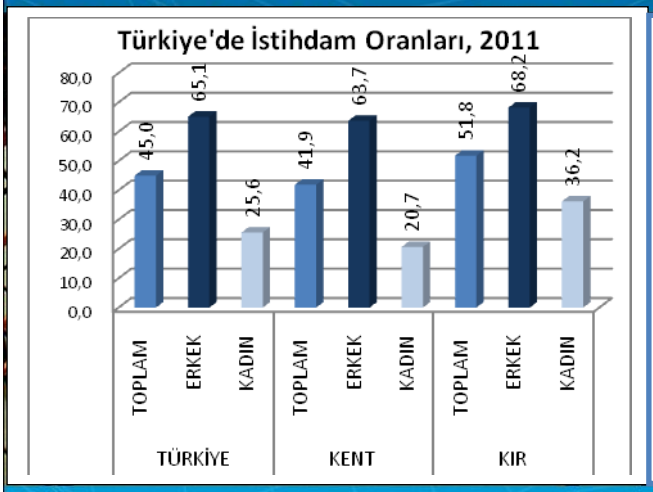

2012

KIRKLARELİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KIRKLARELİ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2012)

ÖNSÖZ

İşgücü piyasası analizleri hem ülke genelinde hem de yerel düzeyde işgücü piyasalarına katılım, istihdamdakilerin sahip olduğu beceriler, işletmelerin talepleri ve eğitim ihtiyaçlarının niteliği gibi unsurları açıklamaya yarayan çalışmalar olarak tanımlanmaktadır. İşgücü piyasası analizlerinin yerel ve ulusal düzeyde yoğunlaşması farklılıkların daha iyi anlaşılmasına ve çözüm önerilerinin somutlaştırılmasına katkı sağlamaktadır. Yapılan işgücü piyasası analiz çalışmaları; bölgesel farklılıkların belirlenmesinde yerel mekanizmaların işlerlik kazanmasında ve işgücü piyasasına ait kısa ve uzun vadeli projeksiyonların belirlenmesinde kullanılmaktadır.

4904 Sayılı Türkiye İş Kurumu Kuruluş Kanunu 3/b maddesi; "İşgücü piyasası verilerini, yerel ve ulusal temelde derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve yayınlamak, İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulunu oluşturmak ve Kurul çalışmalarını koordine etmek, işgücü arz ve talebinin belirlenmesine yönelik işgücü ihtiyaç analizlerini yapmak, yaptırmak" şeklinde belirlenmiştir.

Bu kanun çerçevesinde Türkiye İş Kurumu, 2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.194 işyerine yüze yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Kırklareli için ise 10 ve daha fazla çalışana sahip 414 işyerinde tam sayım yöntemi uygulanmıştır.

Yapılan bu araştırma ile işgücü piyasasındaki değişme ve gelişmeler izlenerek, bu değişme ve gelişmelerin işgücü ihtiyacı üzerindeki etkisi ortaya çıkartılacak ve alınması gerekli tedbirler belirlenecektir. Buna bağlı olarak, işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekler belirlenecek ve bu mesleklerde istenen beceriler tespit edilip ve önümüzdeki dönemlerde istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler ortaya konulacaktır.

Bu rapora kuşkusuz en büyük destek, değerli zamanlarını ayırarak araştırmamızı cevaplayan işverenlerimizden gelmiştir. Onların cevapları bize gelecek çalışmalarımızda rehberlik edecektir. Araştırma bilgi formunu cevaplayan tüm işverenlerimize teşekkür eder, yayının İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu, işverenler, akademisyenler ve araştırmacıların çalışmalarında yararlı olmasını dilerim.

Hasan AKSOY
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ iii
ŞEKİLLER LİSTESİ iv
KISALTMALAR v
YÖNETİCİ ÖZETİ 1

GİRİŞ 4

BİRİNCİ BÖLÜM 6

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6

1.İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6
1.1 EKONOMİK VERİLER 6
1.2 NÜFUS GÖSTERGELERİ 9
1.3 EĞİTİM GÖSTERGELERİ 12
1.4 GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 14
1.4.1. İSTİHDAM 16
1.4.2. KAYITDIŞI İSTİHDAM 19
1.4.3. GENÇ İSTİHDAM 22
1.4.4. İŞSİZLİK 23
1.4.5. İŞGÜCÜ DIŞINDAKİ NÜFUS 25
1.5 İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 28
İKİNCİ BÖLÜM 37

2.İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 37
2.1 AMAÇ VE YÖNTEM 37
2.2 İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 39
2.3 AÇIK İŞLER 44
2.4 TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 48
2.5 2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR 51
2.6 GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 52
SONUÇ 55

KAYNAKÇA 59

EKLER 60

EK 1:İL İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI BİLGİ FORMU 60
EK 2:EK2/A) ÖRNEK HACMİ VE ÖRNEK SEÇİMİ 64
EK2/B) TAHMİN VE NOTASYONLAR 64
EK2/C) ARAŞTIRMA YÖNTEMİ 66
EK 3: TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 68
EK 4: NKA VE SEGE LİSTESİ 74

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo1.1:Ana Sektörlere Göre Gayri Safi Katma Değer(2007-2008)Bin 7
Tablo1.2: Kamu Yatırımlarında İlin Sektörel Dağılımı 2012(Bin) 8
Tablo1.3: Kırklareli İli Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri (2010-2012) 8
Tablo1.4: Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus,(2011) 9
Tablo1.5:Kırklareli İli 2009 – 2011 Nüfus Artış Hızı(%0) (2009-2011) 10
Tablo1.6:Kırklareli İli Yıllara Göre Göç Durumu (2007-2011) 10
Tablo1.7: Kırklareli Çalışma Yaşı ve Cinsiyete Göre Nüfus (2011) 11
Tablo1.8:İlköğretim ve Ortaöğretimde Yeni Kayıt Olan Öğrenci Sayıları 12
Tablo1.9: Ortaöğretimde Okuyan Toplam Öğrenci Sayıları 13
Tablo1.10: Alanlara Göre Yeni Kayıt ve Mezun Olan Öğrenci Sayıları 13
Tablo1.11: İlköğretim ve Ortaöğretimde Mezun Olan Öğrenci Sayıları 13
Tablo1.12: Eğitim Durumuna Göre İstihdam, İşsizlik ve İşgücü, Bin, 2011 (15+Yaş) 15
Tablo1.13: Eğitim Seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam,TR21, Bin, 2011 18
Tablo1.14: Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı,TR21, %, 2011 18
Tablo1.15: İşteki Duruma Göre İstihdam, TR21, Bin, 2011 19
Tablo1.16: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranları,TR21,Bin,2011 24
Tablo1.17: Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri,TR21,Bin,2011 25
Tablo1.18: Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücü Dışında Bulunanlar, TR21,Bin,2011 27
Tablo1.19: Yaş Durumuna Göre Kayıtlı İşsiz, 2012 28
Tablo1.20: Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsiz,2012 29
Tablo1.21: Eğitim Durumuna Göre Başvurular Kayıtlı İşsiz ve İşe Yerleştirme,2012 29
Tablo1.22: Sosyal Durumlarına Göre Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları,2012 30
Tablo1.23: Özel ve Kamu Sektörü Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları,2012 30
Tablo1.24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları,2012 31
Tablo1.25: Sektörlere Göre Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları,2012 32
Tablo1.26: İşsizlik Ödeneği Durumu Eğitim Düzeyine Göre,2012 33
Tablo1.27: Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Durumu,2012 34
Tablo1.28: Düzenlenen Kurs Türüne Göre Kurs Sayısı, 2012 35
Tablo1.29: Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı,2012 36
Tablo2.1: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012) 38
Tablo2.2: Sektörlere Göre Çalışan Oranları ,%,2012 41
Tablo2.3: En fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı ,%,,2012 43
Tablo2.4: En fazla Açık İş Belirtilen İlk On Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı ,%,2012 47
Tablo2.5: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,2012 49
Tablo2.6: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı,%,2012 52

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik1.1: Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer (2007-2008) 7
Grafik1.2: Nüfusun İlçelere Göre Dağılımı, Kırklareli, 2011 9
Grafik1.3: Toplam Yaş Bağımlılık Oranı,%,2011 11
Grafik1.4: Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı,%,2011 12
Grafik1.5: TR21 Eğitim Durumuna Göre İstihdam, İşsizlik ve İşgücüne Katılma Oranı(%), (2011) 14
Grafik1.6: TR21 Yaş Durumuna Göre İstihdam, İşsizlik ve İşgücüne Katılma Oranı(%),2011 15
Grafik1.7: Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,TR21,%,2011 16
Grafik1.8: Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR21,%,2011 17
Grafik1.9: İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım ve Tarım Dışı Dağılımı,TR21,Bin,2011 17
Grafik1.10: İşteki Duruma Göre İstihdam,%,TR21,2011 18
Grafik1.11: Türkiye ve TR21 Tarım ve Tarım Dışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%,2011 20
Grafik1.12: Türkiye ve TR21Sektörel Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%,2011 20
Grafik1.13: Eğitim Durumuna Göre Kayıtlı ve Kayıt Dışılık Oranı,TR21,%,2011 21
Grafik1.14: İşteki Duruma Göre Kayıtlı ve Kayıt Dışılık Oranı,TR21,%,2011 21
Grafik1.15: Gençlerin Çalıştıkları Sektörler,TR21,%,2011 22
Grafik1.16: Genç Nüfus İşgücüne Katılma Oranı,TR21,%,2011 23
Grafik1.17: Eğitim Durumuna Göre İşsiz Sayıları,TR21,Bin,2011 23
Grafik1.18: Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,TR21,%,2011 24
Grafik1.19: İş Arama Sürelerine Göre İşsizler,TR21,Bin,2011 25
Grafik1.20: Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TR21,%,2011 26
Grafik1.21: Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunanlar, TR21,Bin,2011 26
Grafik1.22: Genç Nüfusta Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunanlar,TR21,Bin,2011 27
Grafik1.23: Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı,2012 35
Grafik2.1: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı,%,2012 39
Grafik2.2: Sektörlere Göre Toplam Çalışanların Dağılımı,%, 2012 40
Grafik2.3: Ana Meslek Gruplarına Göre Cinsiyet Oranları,%,2012 42
Grafik2.4: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı,%,2012 44
Grafik2.5: Sektörlere Göre Açık İş Oranları,%,2012 45
Grafik2.6: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı,%,2012 45
Grafik2.7: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları,%,2012 46
Grafik2.8: Açık İşler İçin İstenen Düzeyler,%,2012 47
Grafik2.9: Temininde En Fazla Güçlük Çekilen Meslekler,2012 49
Grafik2.10: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı,%,2012 50
Grafik2.11: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, Türkiye ve Kırklareli,2012 51
Grafik2.12: Sektörlere Göre Net İstihdam Oranı,%,2012 52

KISALTMALAR

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

GSKD: Gayri Safi Katma Değer

HİA: Hanehalkı İşgücü Anketi

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

İPTA: İşgücü Piyasası Talep Araştırması

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MYO: Meslek Yüksek Okulu

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

NUTS: The Nomenclature of Territorial Units for Statistics(İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYÇP: Toplum Yararına Çalışma Programı

UMEM: Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri

YÖNETİCİ ÖZETİ

Kamu istihdam kurumu olarak işgücü piyasasının önemli aktörlerinden biri olan Türkiye İş Kurumu işgücü piyasası araştırma ve analiz faaliyetlerini sürdürmektedir. İPA çalışmaları başta İŞKUR olmak üzere işgücü piyasasının tüm aktörlerinin önem vermeleri gereken araştırmalardır. Analizler İşgücü piyasası ile ilgili periyodik ve güvenilir bilgiler edinmek, işgücü piyasasında meydana gelen değişme ve gelişmelerin işgücü üzerindeki etkisini ortaya çıkarmak ve alınması gereken önlemleri tespit etmek ve bu kapsamda aktif istihdam tedbirlerinin piyasanın ihtiyaçları doğrultusunda planlanabilmesini sağlayarak kaynak israfının önlenmesinde önemli bir araçtır.

Açılan işgücü yetiştirme kurslarının işverenin aradığı mesleklerde olması, piyasada karşılanamayan meslekler için mesleki anlamda işgücü arzı oluşturulması, işgücü arzının piyasanın ihtiyaç duyduğu mesleklere doğru yönlendirilebilmesi etkin piyasa analizleri ile olabilir. Bu kapsamda yapılan 2012 Kırklareli İşgücü Piyasası Analizi tamamlanmıştır.

2011 yılı ADNKS sonuçlarına göre Kırklareli ilinin nüfusu 340.199 olup, ilde 175.678 erkek, 164.521 kadın yaşamaktadır. Çalışabilir yaştaki nüfus 244.668 bin kişidir. Çalışma yaşı erkek nüfus 129.617, kadın nüfus 115.051'dir. Çalışma yaşı ve cinsiyete göre nüfus dağılımı incelendiğinde İl'de, 20-24 yaş grubu %12,5 oranında en fazla paya sahipken, bunu %11,2 pay ile 30-34 yaş grubu izlemektedir.

Kırklareli ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. 2011 yılı sonunda Türkiye ortalamasında nüfusun % 77'si il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Kırklareli'nde bu oran % 67'dir.Türkiye ortalamasına göre kırsalda yaşayanların oranı % 23.2 iken, Kırklareli'nde bu oran %32,7'dir.Diğer bir ifade ile Kırklareli ilinde Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

İlin göç durumuna bakıldığında 2007-2008 döneminde İlin aldığı göç 10.565 iken, ilin verdiği göç 11.027 kişidir.2010-2011 döneminde ise ilin aldığı göç 11.979 iken, verdiği göç 11.829 kişi olmuştur. Yıllar itibarı ile bakıldığında ilin göç alan bir il olmaya başladığı görülmektedir. Aldığı göç yaş gruplarına göre incelendiğinde toplam içinde %16,9 oranıyla 20-24 yaş grubundan göç aldığı bunu %14,6 ile 25-29 yaş grubunun izlediği anlaşılmaktadır.

15+yaş nüfusun %3,45'i okuryazar değildir. Nüfusun % 4.18'i sadece okuryazar olup, ilkokul diploması bile yoktur. Bu iki oranda Türkiye ortalamasının altındadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (%56,92) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Okuryazar olmayanlar, okuryazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il Türkiye ortalamasından (%64,3) daha yüksek bir eğitim seviyesine sahiptir. Nüfusun %23,9'u lise ve dengi okul mezunu, %9,81'i yüksek eğitimlidir. Bu oranlar incelendiğinde İlin eğitim seviyesinin yüksek olduğu görülmektedir.

Bu durum Kırklareli ilinin yer aldığı TR 21(Tekirdağ, Edirne, Kırklareli illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Kırklareli Edirne ile benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer

alırken, Tekirdağ daha üst sıradadır. Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle, 15. sırada Kırklareli, 12.sırada Edirne 9.sırada ise Tekirdağ bulunmaktadır.

İşsizlik oranı yıllar itibarı ile düşüş gösterirken, istihdam oranında yükselme dikkat çekmektedir. Bu durum Kırklareli ilinin yer aldığı TR 21 için de geçerlidir.

Bölgede kişi başı yaratılan katma değer 2008 yılı itibarı ile 15.682 liradır. Bu değer ile bölge, kişi başına Türkiye'de yaratılan 12.020 TL katma değerden daha fazla katma değer yaratmaktadır. Kişi başına GSKD sıralamasında bölge 5. Sıradadır.

Kamu yatırımları açısından bakıldığında 2012 yılında Kırklareli iline yapılan toplam kamu yatırımı 123.329 bin TL'dir. Bu miktar aynı yıl için gerçekleşen toplam kamu yatırımlarının %0,28'ine denk gelmektedir. En yüksek kamu yatırımı oransal olarak "Madencilik" alanında gerçekleşmiştir, bunu "Diğer Kamu Hizmetleri" ile "Enerji" alanları izlemektedir.

Kırklareli ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde 2012 yılı için ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma bir birine çok yakın olduğu görülmektedir. 2011 yılında ilde açılan 350 gerçek kişi- ticari işletme varken, 171 gerçek kişi-ticari işletme kapanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre her 100 işyerinin 30' u imalat sektöründedir. Bu sektörü % 25,8 ile toptan ve perakende ticaret ve % 10,9 ile finans ve sigorta sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin üçte ikisini oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 9,2 pay ile inşaat sektörü yer almaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların % 85' i imalat, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör Türkiye'de olduğu gibi imalat sektörüdür ama çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye'den çok yüksektir. İmalat sektöründe çalışanlar Türkiye'de toplam çalışanların % 36'sı iken, bu oran ilde % 68,7' ye yükselmektedir.

Çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı % 33,8'dir. Türkiye toplamında kadın çalışanların payı ise % 25,3'tür. İmalat sektörü Türkiye toplamında olduğu gibi, hem erkeklerde hem de kadınlarda ilk sıradadır. Erkek ve kadın çalışanların imalat sektöründeki payları neredeyse aynıdır. Erkek çalışanların % 66' sı, kadın çalışanların da % 74'ü İmalat sektöründedir. İkinci hakim sektör ticarette de durum aynıdır. Erkek çalışanların % 14' ü, kadın çalışanların da % 11' i ticaret sektöründedir. Toplam çalışanlara göre üçüncü sırada olan İnşaat, % 5 pay ile erkek çalışanlarda yine üçüncü sırada yer alırken, kadınlarda üçüncü sırada İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır.

İlde açık iş oranı % 4,8'dir ve bu oran % 3,3 olan Türkiye ortalamasının çok üzerindedir. Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık iş imalat sanayindedir. Kırklareli ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibarıyle lokomotif sektörler İmalat ve Toptan – Perakende Ticarettir. Bu husus açık işlerde de kendini göstermekte ve en fazla açık işin olduğu sektör de imalat olmakta ve imalatı, toptan perakende ticaret ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı

sektörleri takip etmektedir. Açık işlerin % 81' i İmalat , % 7' si Ticaret, % 3' ü de Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründedir. Eğitim, Gayrimenkul Faaliyetleri, Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Madencilik ve Taş ocakçılığı ile Kültür, Sanat ve Eğlence sektörlerinde ise hiç açık iş bulunmamaktadır.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek makineci (dikiş) dir. Açık işlerin %40,2'sini makineci (dikiş) oluşturmaktadır. Makinecileri %6 ile overlok makinesi operatörleri takip etmektedir ve her iki mesleğe olan ihtiyaç arasında çok büyük fark vardır. En çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğerleri arasında ise fark minimum düzeydedir ve %2,6 ile ortacı,% 2,4 ile pazarlamacı (satış temsilcisi), %2,3 ile beden işçisi(genel) ,%2,2 ile mermer ve tuğla imal işçisi, %2,1 ile ütücü ve %1,7 ile beden işçisi (inşaat) dir. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin %63'ünü oluşturmaktadır.

Temininde güçlük çekilen ilk on beş meslek sıralamasında 698 ile makineci(dikiş), 99 ile Dikiş makinesi operatörü, 86 ile beden işçisi(genel), 50 ile metal işleri teknisyeni, 40 ile kalite kontrolcü (tekstil), 40 ile overlok makinesi operatörü, 38 ile tornacı(torna tezgah operatörü şeklinde sıralanmaktadır. Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör Türkiye sonucunda olduğu gibi imalattır. Yalnız ilde imalat sektörü eleman bulmada Türkiye'den daha fazla zorluk çekmektedir. İlde eleman temininde güçlük çekilenlerin % 78'i İmalat sektöründedir. Türkiye'de bu oran % 34'tür.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir. Bunun arkasında işverenlerin eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemeleri etkendir.

2012 yılında işyerlerinde sektörlere ve işyeri büyüklüklerine göre eleman alımı ve eleman çıkma/çıkarılma durumu değerlendirildiğinde, Kırklareli'nde işten çıkartılan toplam 4.902 kişiye karşılık toplam 5.750 kişinin işe alındığı görülmekte iken Türkiye için bu rakamlar 1.409.300 kişinin işten çıkarılmasına karşılık 1.766.431 kişinin işe alındığını göstermektedir.2012 Yılı sonu itibariyle sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 21,5 ile Bilgi ve İletişim, yüzde 13 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve yüzde 9,4 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretim ve Dağıtımı olduğu görülecektir.

2013 yılı Haziran ayı sonu itibariyle Kırklareli ilinde % 2,5 oranında istihdam artışı beklenmektedir. Aynı tarih için Türkiye genelinde % 3,7 oranında istihdam artışı beklenmektedir. 2013 yılının ilk yarısı sonu itibariyle, sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 34,1 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı, yüzde 10 ile İnşaat ve yüzde 9,1 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri olduğu görülecektir. Eğitim sektöründe ise okulların ve dershanelerin tatile girmesinden dolayı istihdam azalışı beklenmektedir.

GİRİŞ

Türkiye'nin ekonomik büyüme ile birlikte bölgeler arası uyumlu bir istihdam politikası geliştirebilmesi için aktif işgücünü verimli bir şekilde yönlendirmesi ve yönetmesi gerekmektedir. Sadece Türkiye'de değil Dünyada da işsizliğin bir sorun olduğu bilinmekte ve bunun için yapısal düzenlemelerin doğru bir şekilde uygulanması ve eşit bir dağılımda gerçekleştirilmesi işsizliğin azaltılmasında önem arz etmektedir.

İşgücü piyasası emek arz ve talebinin buluştuğu piyasadır. Bu piyasada talep boyutunu işverenler oluştururken arz boyutunu ise işgücü oluşturmaktadır. İşgücü piyasası analizi (İPA), işgücü piyasasının yapısını, işverenler ve işgücü arasındaki dinamik ilişkileri ortaya koyan çalışmalardır. İşgücü piyasası analizleri ile sayısal ve niteliksel göstergelerle işgücü piyasalarına katılımı, katılanların beceri setini, bugün için gereken becerileri, arz ve talep arasındaki dengeyi koruyabilmek amacıyla gelecekte hangi meslekler için ne tür becerilerin gerektiğini ve günümüz ihtiyaçları ile işgücünün nitelikleri arasındaki farkı, hem ülke genelinde hem de yerel düzeyde ortaya koyan çalışmalardır.

Özellikle istihdama aracılık eden Kamu Kurum ve Kuruluşu olarak İŞKUR'un küreselleşme ve teknolojik ilerlemelerin işgücü piyasasında meydana getirdiği gerek pozitif gerek negatif etkilere uyum sağlaması amacıyla; yerel düzeydeki ihtiyaçlar da göz önünde bulundurularak, hizmette çeşitlendirmeye ve hizmet sunulan hedef pazarı büyüterek, alınan kararların yerel düzeyde daha etkili bir biçimde uygulanması gerekmektedir.

İşsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik uygulanan sosyal tedbirlerin başarılı olabilmesi için, aktif işgücü politikalarından başta girişimcilik ve istihdam garantili programlar, mesleki danışmanlık ve rehberlik hizmetleri olmak üzere işgücü yetiştirme ve mesleki eğitim kursları uygulanmalı, planlanan aktif işgücü programlarının işlerlik kazanması için yapılan analizler doğrultusunda hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Gerçekleştirilen çalışma ile İlimizde, yürütülen aktif işgücü programları etkin ve yaygın bir şekilde uygulanabilecek, yerel firmalar ile birlikte; nitelikli insan ve kalifiye işgücü kaynaklarının yetiştirilmesi, istihdam olanaklarının arttırılması ve işsizliğin azaltılması sonucu işgücü piyasasında Kurumumuzun etkinliği sağlanmış olacaktır.

Bu itibarla Kırklareli İşgücü Piyasasına yön verilebilmesi amacı ile, İl Müdürlüğümüz personelince 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında işverenlerle yüz yüze yapılan anket çalışması sonucu Kırklareli İli İşgücü Piyasası Talep Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, yapılan araştırmanın amacı, kapsamı ve yöntemi üzerinde durulmuş, sahadan elde edilen anket verileri doğrultusunda İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Kırklareli işgücü talep yapısı ortaya konulmuştur. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölümde ise; Kırklareli işgücü piyasası arz ve talep yapıları birlikte ele alınmakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirilmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişilebilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1.İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[1] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Bu durum Kırklareli ilinin yer aldığı TR 21(Tekirdağ, Edirne, Kırklareli illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Kırklareli Edirne ile benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer alırken, Tekirdağ daha üst sıradadır.[2] Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle, 15. sırada Kırklareli, 12.sırada Edirne 9.sırada ise Tekirdağ bulunmaktadır.

Arka plan veri setlerinin diğer bir problemi de verilerin güncel olmaması ve daha önce üretilen bazı veri setlerinin de artık üretilmemesidir.

1.1 EKONOMİK VERİLER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

[1] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[2] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

Kırklareli ilinin yer aldığı bölgede 2008 yılı itibarı ile Gayri Safi Katma Değer[3] itibariyle hakim sektör % 52,9 pay ile hizmetler sektörüdür. İkinci sırada % 35,6 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, % 11,5 ile en az paya sahip sektördür.

Tablo1.1: Ana Sektörlere Göre Gayri Safi Katma Değer(2007-2008)Bin

İBBS2	İktisadi faaliyet kolları	2007				2008			
		TARIM	SANAYİ	HİZMETLER	GAYRİSAFİ KATMA DEĞER	TARIM	SANAYİ	HİZMETLER	GAYRİSAFİ KATMA DEĞER
TR	Türkiye	64.331.717	209.515.201	480.537.624	754.384.542	72.274.585	232.475.082	549.835.548	854.585.214
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	2.323.860	6.975.313	10.570.725	19.869.898	2.679.030	8.268.925	12.279.770	23.227.726

Kaynak: TUİK, Ulusal Hesaplar,2011

Bölgede kişi başı yaratılan katma değer 2008 yılı itibarı ile 15.682 liradır. Bu değer ile bölge, kişi başına Türkiye'de yaratılan 12.020 TL katma değerden daha fazla katma değer yaratmaktadır. Kişi başına GSKD sıralamasında bölge 5. Sıradadır.
Grafikte bölgenin Kişi Başına Gayri Safi Katma Değerde Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Grafik 1.1:Kişi Başına Gayri Safi Katma Değer (2007-2008)

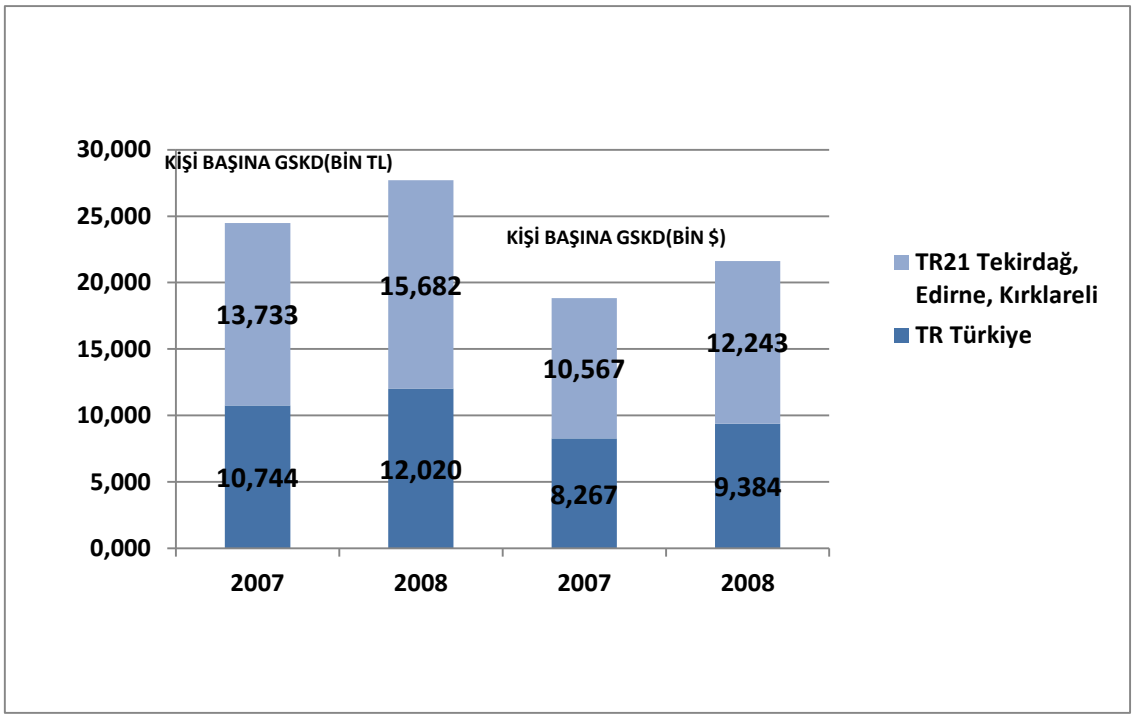

Kaynak: TUİK, Ulusal Hesaplar,2011

[3] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır.

Kamu yatırımları açısından bakıldığında 2012 yılında Kırklareli ili toplam 123.329 bin TL'dir. Bu miktar aynı yıl için gerçekleşen toplam kamu yatırımlarının %0,28'ine denk gelmektedir. En yüksek kamu yatırımı oransal olarak "Madencilik" alanında gerçekleşmiştir, bunu "Diğer Kamu Hizmetleri" ile "Enerji" alanları izlemektedir.

Tablo 1.2: Kamu Yatırımlarında İlin Sektörel Dağılımı 2012(Bin)

	KIRKLARELİ	TÜRKİYE	KIRKLARELİ %
TARIM	11.099	5.852.392	0,19
MADENCİLİK	27.300	1.208.400	2,26
İMALAT	-	538.050	-
ENERJİ	17.762	3.732.935	0,46
HABERLEŞME ULAŞTIRMA	2.056	13.877.595	0,015
TURİZM	-	294.439	-
KONUT	-	479.845	-
EĞİTİM	29.954	6.491.136	0,46
SAĞLIK	5.600	2.161.600	0,26
DİĞER KAMU HİZMETLERİ	29.558	9.797.895	0,30
İL TOPLAMI	**123.329**	**44.434.287**	**0,28**

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı İstatistileri,2012

Kırklareli ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde 2012 yılı için ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma bir birine çok yakın olduğu görülmektedir. 2011 yılında ilde açılan 350 gerçek kişi- ticari işletme varken, 171 gerçek kişi-ticari işletme kapanmıştır.

Tablo1.3: Kırklareli İli Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri(2010-2012)

İL ADI	2012 OCAK-EKİM (ON AYLIK)								2011 OCAK- ARALIK (ONİKİ AYLIK)								2010 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
KIRKLARELİ	46	3	332	25	13	14	9	329	139	1	350	32	19	17	6	171	147	8	289	24	17	11	9	118

Kaynak: TOBB İstatistikleri, 2012

1.2 NÜFUS GÖSTERGELERİ

İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır.

2011 yılı sonuçlarına göre Kırklareli ilinin nüfusu 340.199 olup[4], ilde 175.678 erkek, 164.521 kadın yaşamaktadır. Çalışabilir yaştaki nüfus[5] 244.668 bin kişidir. Çalışma yaşındaki erkek nüfus 129.617 kişi iken, kadın nüfus 115.051'kişidir. Kırklareli ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. 2011 yılı sonunda Türkiye ortalamasında nüfusun % 77'si il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken, Kırklareli'nde bu oran % 67'dir.Türkiye ortalamasına göre kırsalda yaşayanların oranı % 23.2 iken, Kırklareli'nde bu oran %32,7'dir.Diğer bir ifade ile Kırklareli ilinde Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Tablo 1.4: Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus, 2011

DÜZEY	İl/İlçe Merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Türkiye	57.385.706	28.853.575	28.532.131	17.338.563	8.679.379	8.659.184	74.724.269	37.532.954	37.191.315
Kırklareli	229.000	119.472	109.528	111.199	56.206	54.993	340.199	175.678	164.521

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Grafik 1.2: Nüfusun İlçelere Göre Dağılımı, Kırklareli, 2011

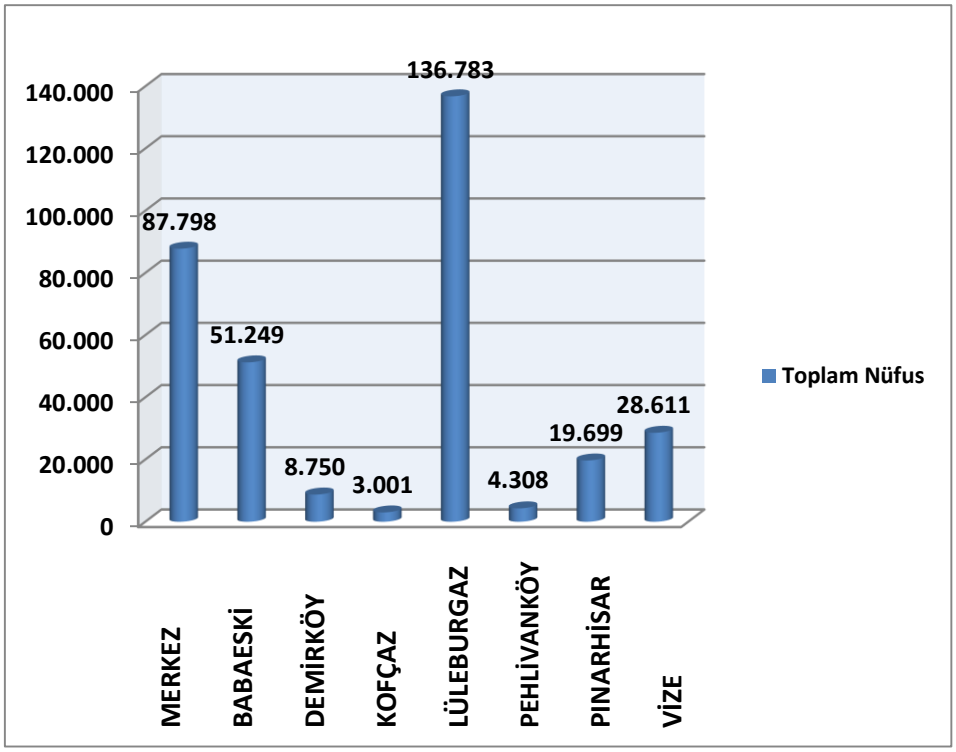

Kaynak: TÜİK, ADNKS

[4] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları
[5] 15-64 yaş grubu

Kırklareli ili nüfusun ilçelere göre dağılımına bakıldığında nüfusu en fazla olan ilçeleri sırasıyla Lüleburgaz, Babaeski, Vize, Pınarhisar iken, nüfusu en az olan ilçeler ise Kofçaz, Pehlivanköy ve Demirköy olarak sıralanmaktadır (TÜİK, 2012).

Nüfus artış hızı işgücü piyasasına gireceği varsayılan nüfusun miktarını göstermesi açısından anlamlı bir göstergedir. Tablo incelendiğinde özellikle 2009 – 2010 yılları arasında binde –1,17 oranında iken 2010 – 2011 yılları arasında ise binde 22,02 oranında gerçekleşmiştir. 2010 - 2011 yılları arasında Kırklareli ilindeki nüfus artış hızının artıya geçmesi olumlu durumdur.

Tablo 1.5 : Kırklareli İli 2009 – 2011 Nüfus Artış Hızı(%0)(2009-2011)

İBBS	2009	2010	2011	2009	2010
				2010	2011
KIRKLARELİ	333.179	332.791	340.199	-1,17	22,02

Kaynak: TÜİK, ADNKS

İlin göç durumuna bakıldığında 2007-2008 döneminde İlin aldığı göç 10.565 iken, ilin verdiği göç 11.027 kişidir.2010-2011 döneminde ise ilin aldığı göç 11.979 iken, verdiği göç 11.829 kişi olmuştur. Yıllar itibarı ile bakıldığında ilin göç alan bir il olmaya başladığı görülmektedir. Aldığı göç yaş gruplarına göre incelendiğinde toplam içinde %16,9 oranıyla 20-24 yaş grubundan göç aldığı bunu %14,6 ile 25-29 yaş grubunun izlediği anlaşılmaktadır.

Tablo 1.6: Kırklareli İli Yıllara Göre Göç Durumu(2007-2011)

Yıllar	İlin Aldığı Göç	İlin Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
2010-2011	11.979	11.829	150	0,44
2009 - 2010	12.844	12.088	756	2,27
2008 - 2009	10.359	11.242	-883	-2,65
2007 - 2008	10.565	11.027	-462	-1,37

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Yaş bağımlılık oranları[6] çalışma yaşındaki her 100 kişinin teorik anlamda bakmak zorunda olduğu çalışma yaşı dışında kalan yaşlı ve çocuk nüfusunu belirtmesi bakımından anlamlıdır. Yani bu oran üretime katkıda bulunan çalışma yaşındaki nüfusun kendileri ile birlikte üretime katılamayan nüfusa da yetecek kadar üretimde bulunması gerektiğini göstermektedir. Yaş bağımlılık oranına bakıldığında %39,1 oranla Türkiye ortalamasının 9,3 puan altındadır. Bağımlılık oranının Türkiye genelinin altında olması kalkınmayı olumlu yönden etkileyecektir.

[6] Yaş bağımlılık oranı: Çalışan (15-64) her 100 kişinin bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısıdır.

Grafik 1.3: Toplam Yaş Bağımlılık Oranı,% 2011

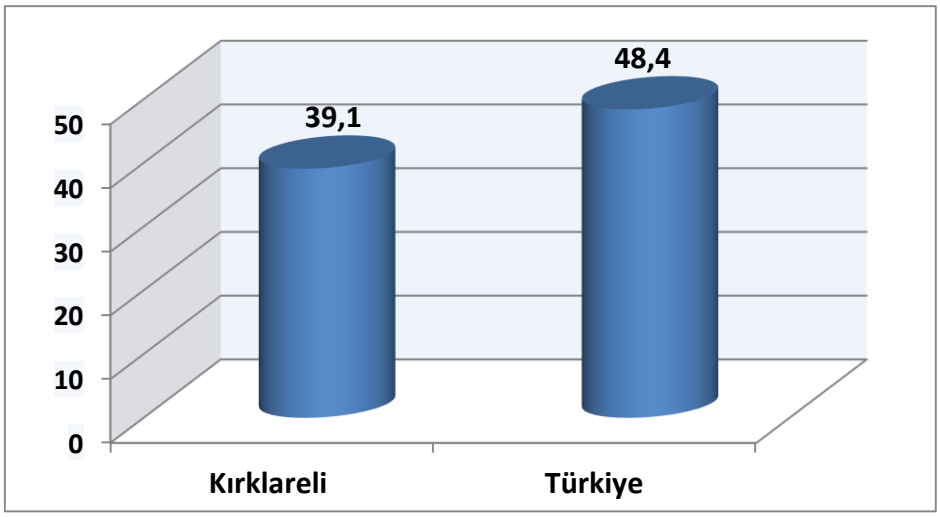

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Çalışma yaşı ve cinsiyete göre nüfus dağılımı incelendiğinde İl'de, 20-24 yaş grubu %12,5 oranında en fazla paya sahipken, bunu %11,2 pay ile 30-34 yaş grubu izlemektedir.

Tablo1.7: Kırklareli Çalışma Yaşı ve Cinsiyete Göre Nüfus, 2011

Yaş Grubu	Toplam	Erkek	Kadın
15-19	23.579	12.131	11.448
20-24	30.598	19.501	11.097
25-29	26.021	14.109	11.912
30-34	27.432	14.206	13.226
35-39	25.359	12.837	12.522
40-44	24.722	12.785	11.937
45-49	24.773	12.434	12.339
50-54	24.284	12.417	11.867
55-59	22.120	11.282	10.838
60-64	15.780	7.915	7.865
Toplam	**244.668**	**129.617**	**115.051**

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Grafik 1.4: Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı,%, 2011

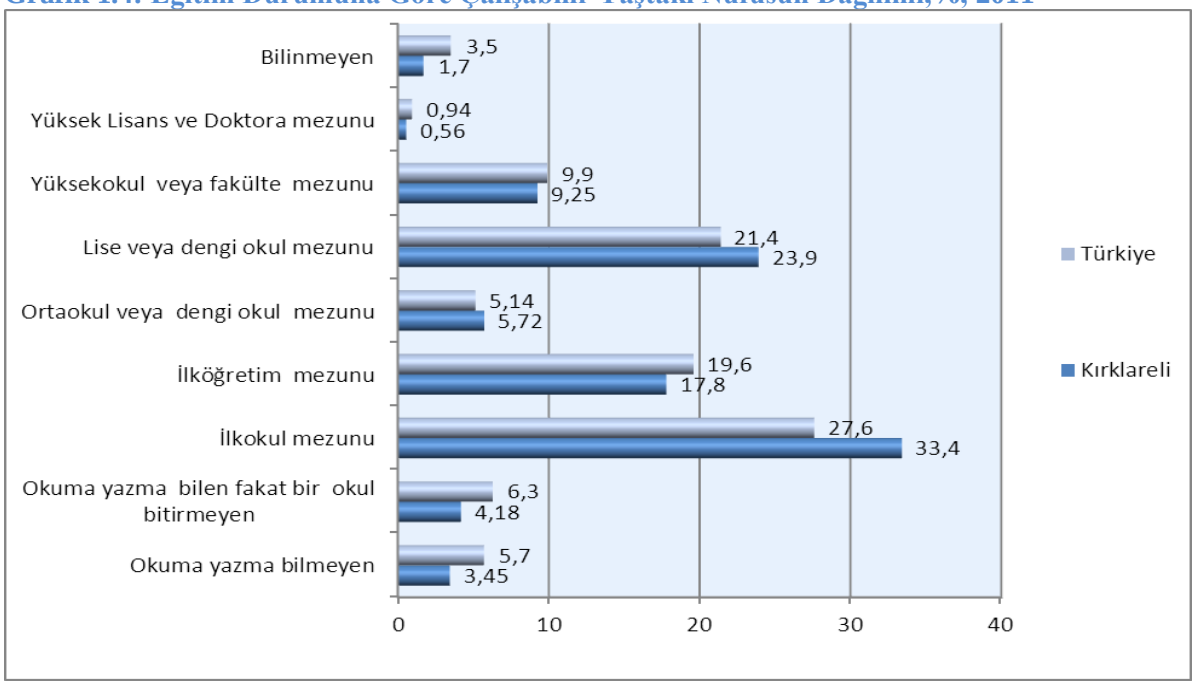

Kaynak: TÜİK, ADNKS

15+yaş nüfusun %3,45'i okur yazar değildir. Nüfusun % 4.18'i sadece okur yazar olup, ilkokul diploması bile yoktur. Bu iki oranda Türkiye ortalamasının altındadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (%56,92)[7] lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Okur yazar olmayanlar, okur yazar olup bir okul bitirenler ve lise altı eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, il Türkiye ortalamasından (%64,3) daha yüksek bir eğitim seviyesine sahiptir. Nüfusun %23,9'u lise ve dengi okul mezunu, %9,81'i yüksek eğitimlidir. Bu oranlar incelendiğinde İlin eğitim seviyesinin yüksek olduğu görülmektedir.

1.3 EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Kırklareli ilinde yeni kayıt olan öğrenci sayılarına bakıldığında, 2011-2012 döneminde 4.035 ilköğretime yeni kayıt yaptıran öğrenci varken, 1.729 öğrenci genel ortaöğretime kayıt yaptırmış,2.480 öğrenci ise mesleki ve teknik ortaöğretime kayıt yaptırmıştır.

Tablo1.8: İlköğretim Ve Ortaöğretimde Yeni Kayıt Olan Öğrenci Sayıları

AİT OLDUĞU YIL	DÜZEY	İLKÖĞRETİM			GENEL ORTAÖĞRETİM			MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM			GENEL TOPLAM		
	İBBS	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN
2011 2012	TÜRKİYE	1.285.550	663.219	622.331	513.896	260.515	253.381	525.069	290.779	234.290	2.324.515	1.214.513	1.110.002
	KIRKLARELİ	4.035	2.101	1.934	1.729	772	957	2.480	1.483	997	8.244	4.356	3.888
2010 2011	TÜRKİYE	1.257.457	647.302	610.155	527.275	270.950	256.325	470.782	264.501	206.281	2.255.514	1.182.753	1.072.761
	KIRKLARELİ	3.831	2.008	1.823	1.713	750	963	2.430	1.450	980	7.974	4.208	3.766

Kaynak: MEB İstatistikleri, 2012

[7] Lise altı eğitimliler ilkokul, orta okul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

Tablo 1.9: Ortaöğretimde Okuyan Toplam Öğrenci Sayıları

AİT OLDUĞU YIL	İBBS	TOPLAM	ERKEK	KADIN
2011/2012	TÜRKİYE	4.756.286	2.526.428	2.229.858
	KIRKLARELİ	18.711	9.969	8.742
2010/2011	TÜRKİYE	4.748.610	2.586.171	2.162.439
	KIRKLARELİ	19.253	10.330	8.923

Kaynak: MEB İstatistikleri, 2012

Ortaöğretimde okuyan toplam öğrenci sayısı 18.711 öğrencidir. Bunun 9.969'u erkek öğrenciden, 8.742'si ise kadın öğrenciden oluşmaktadır. Yeni kayıt olan öğrenci sayılarına bakıldığında mesleki ve teknik ortaöğretime kayıt olan öğrenci sayısının giderek yükselen bir grafik çizdiği fark edilmektedir.

Tablo 1.10: Alanlara Göre Yeni Kayıt ve Mezun Olan Öğrenci Sayıları

AİT OLDUĞU YIL	DÜZEY	GENEL ORTAÖĞRETİM		MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM		TOPLAM	
	İBBS 3.DÜZEY	YENİ KAYIT	MEZUN	YENİ KAYIT	MEZUN	YENİ KAYIT	MEZUN
2010/2011	TR TÜRKİYE	527.275	392.064	470.782	314.448	998.057	706.512
	TR213 KIRKLARELİ	1.713	1.865	2.430	1.784	4.143	3.649

Kaynak: MEB İstatistikleri, 2012

Tablo 1. 11: İlköğretim Ve Ortaöğretimde Mezun Olan Öğrenci Sayıları

AİT OLDUĞU YIL	DÜZEY	İLKÖĞRETİM			GENEL ORTAÖĞRETİM			MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM			GENEL TOPLAM		
	İBBS	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN
2010 2011	TÜRKİYE	1.226.473	643.872	582.601	392.064	188.269	203.795	314.448	172.514	141.934	1.932.985	1.004.655	928.330
	KIRKLARELİ	4.438	2.312	2.126	1.865	786	1.079	1.784	1.065	719	8.087	4.163	3.924
2009 2010	TÜRKİYE	1.185.938	627.637	558.301	399.478	193.784	205.694	263.416	148.233	115.183	1.848.832	969.654	879.178
	KIRKLARELİ	4.440	2.290	2.150	1.903	816	1.087	1.597	968	629	7.940	4.074	3.866

Kaynak: MEB İstatistikleri, 2012

1.4 GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Anketleridir. İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına cinsiyet eşitliği, eğitim durumu, sektörler arası dağılım gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Ancak bu verilerin büyük bölümü Kırklareli iline özel değildir; NUTS2 bölümlemesinde Kırklareli, Edirne ve Tekirdağ illerini kapsayan TR21 bölgesi bütününde mevcuttur. Dolayısıyla bu bölümde sunulacak analiz Kırklareli ili özelinden ziyade, bölgesel özellikleri yansıtmaktadır. Ancak bu analiz mümkün olduğu ölçüde Kırklareli iline ait verilerle de zenginleştirilmeye çalışacaktır.

TR21 bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığına okuma yazma bilmeyenlerde işsizlik oranı % 10.8 iken, lise ve dengi okul mezunlarında işsizlik oranı %8,6, yüksek öğretim mezunlarında ise işsizlik oranı %9,9 olarak gerçekleşmiştir. İstihdam oranı ve işgücüne katılma oranları incelendiğinde eğitim düzeyi yükseldikçe oranların artma eğiliminde olduğu görülmektedir.

Grafik1.5:TR21 Eğitim Durumuna Göre İstihdam, İşsizlik Ve İşgücüne Katılma Oranı(%),2011

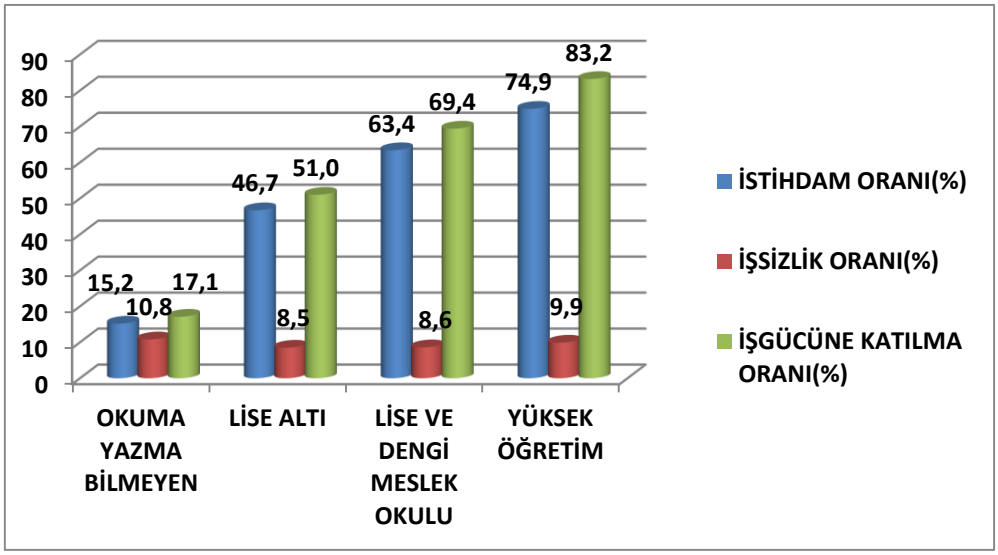

Kaynak: TÜİK, HİA

Grafik 1.6: TR21 Yaş Durumuna Göre İstihdam, İşsizlik Ve İşgücüne Katılma Oranı(%),2011

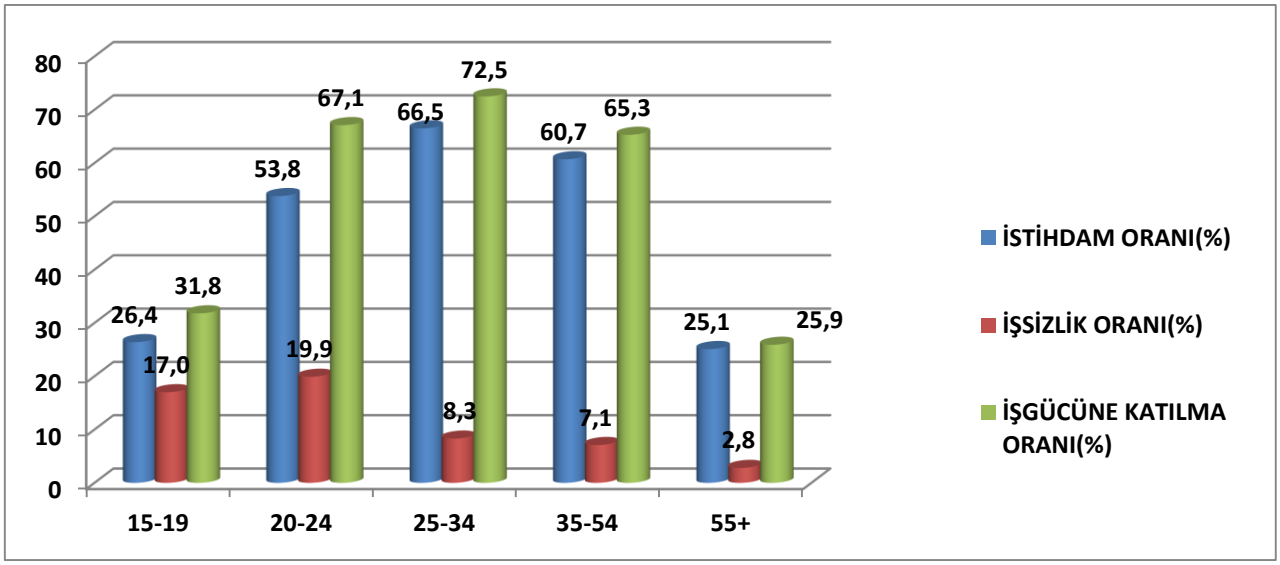

Kaynak: TÜİK, HİA

İşsizlik oranı en yüksek olan %19,9'luk oran ile 20-24 yaş grubu iken, %2,8'lik oran ile en düşük işsizlik oranı 55+ yaş grubudur. En düşük işsizlik oranı %7,1'lik oran ile 35-54 yaş grubudur. İstihdam oranı en yüksek yaş grubu %66,5'lik orana sahip 25-34 yaş grubudur. En yüksek işgücüne katılma oranı %72,5'lik oran ile yine aynı yaş grubudur.

TR21 Bölgesinde eğitim durumuna göre istihdamda bulunanlara bakıldığında 372.000 kişi ile lise altı eğitimlilerin ilk sırada olduğu, yine aynı eğitim gurubunun 35.000 işsiz ile işsizlikte de lider olduğu görülmektedir. Lise altı eğitimlilerin işgücüne katılma durumu yüksek olduğu için işsizlik ve istihdamda ilk sırada olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo1.12: Eğitim Durumuna Göre İstihdam, İşsizlik Ve İşgücü, Bin, 2011 (15+Yaş)

TR21 (TEKİRDAĞ, EDİRNE, KIRKLARELİ)	İSTİHDAM	İŞSİZLİK	İŞGÜCÜ DURUMU
OKUMA YAZMA BİLMEYEN	13	2	15
LİSE ALTI	372	35	407
LİSE VE DENGİ MESLEK OKULU	152	14	166
YÜKSEKÖĞRETİM	95	10	105
TOPLAM	**632**	**61**	**693**

Kaynak: TUİK ,HİA

1.4.1 İstihdam

Bölge istihdam oranı % 46,28'dir. Her 100 erkekten 64'ü (%64,32) her 100 kadından 28'i (%28,24) çalışmaktadır. Erkek istihdamı oranı % 65,1 olan Türkiye ortalamasından 0,78 puan düşük iken, kadın istihdam oranı Türkiye ortalamasından (%25,6) 2,64 puan yüksektir. Toplam istihdam oranı toplam Türkiye istihdam oranından (%45,35) 0,93 puan daha yüksektir. Bölge istihdam oranının Türkiye ortalamasının üstünde olmasında, çalışma hayatında bulunan kadınların etkisi yadsınamaz.

Grafik 1.7: Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,TR21, %, 2011

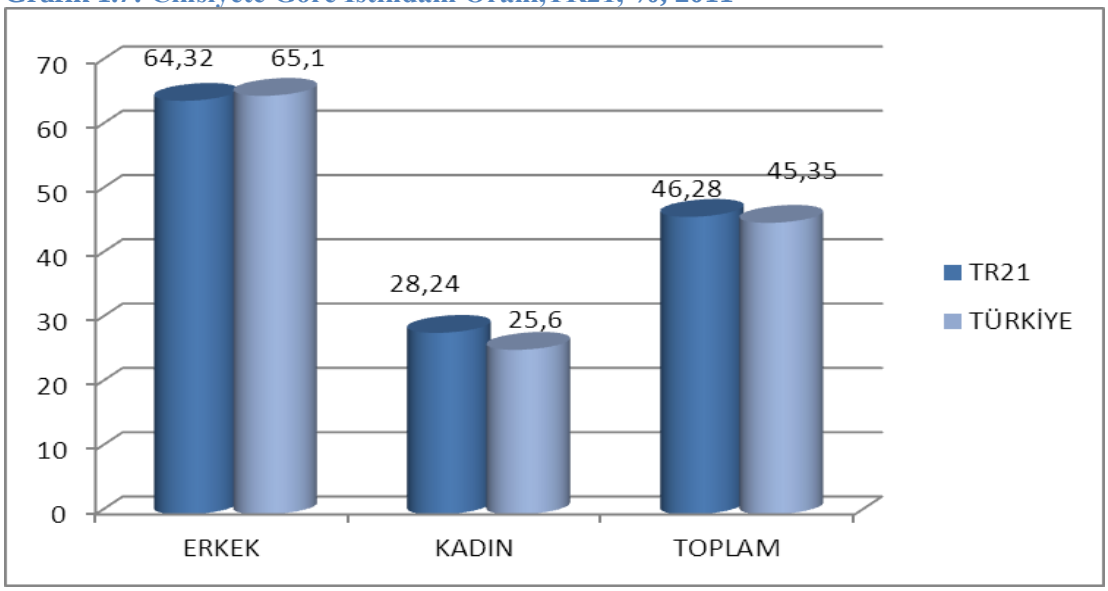

Kaynak: TUİK, HİA

Eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları bölgede de yükselmektedir. Okur yazar olmayanlarda %15,2 olan istihdam oranı, lise altı eğitimlilerde %46,7'ye, lise ve dengi okul mezunlarında %63,4'e yüksek okul mezunlarında %74,9'a yükselmektedir.

Grafik 1.8: Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TR21,%, 2011

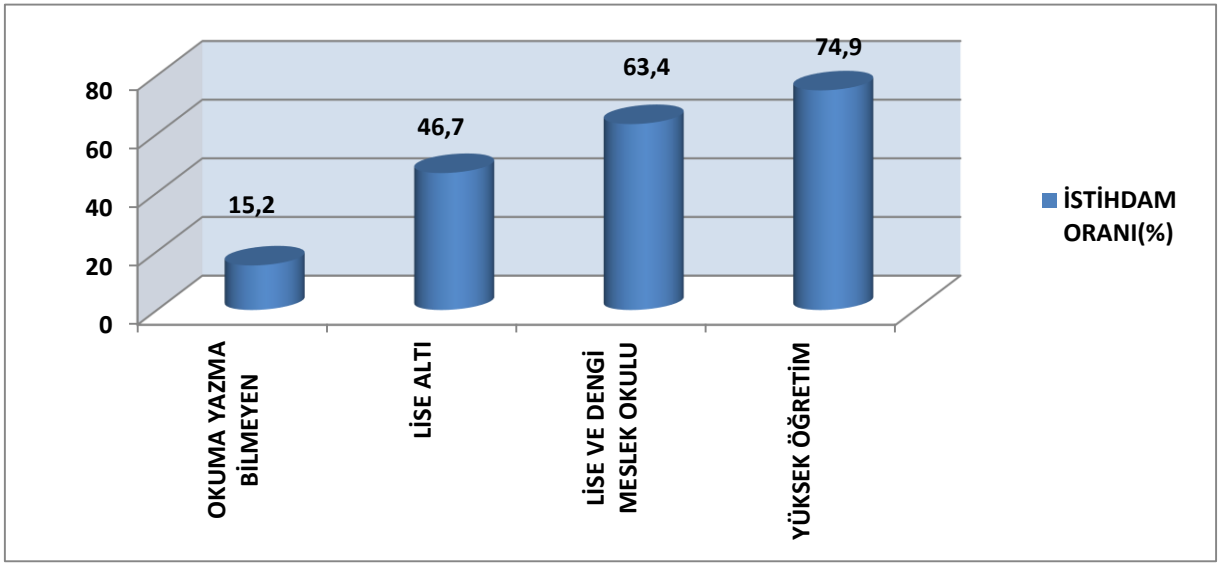

Kaynak: TUİK, HİA

Bölge istihdamında hakim sektör tarım dışıdır. Çalışanların %81'i tarım dışı sektörlerde, %19'u ise tarım sektöründe çalışmaktadır. Erkeklerin %83'ü Tarım dışı sektörde, %17'si ise tarım sektöründe çalışmaktadır. Kadınların %75'i tarım dışı sektörde çalışırken, %25'i tarım sektöründe çalışmaktadır. Bölgenin özellikle sanayi ağırlıklı olması tarım dışı sektör çalışan sayılarını arttırmaktadır.

Grafik 1.9: İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım Ve Tarım Dışı Dağılımı,TR21,Bin, 2011

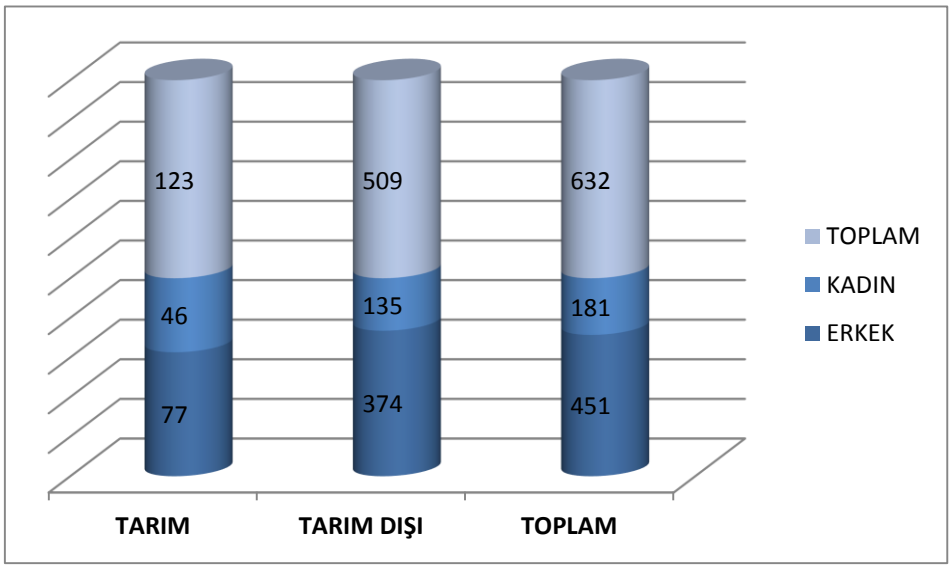

Kaynak: TUİK, HİA

Bölge istihdamının % 19,4'ünü tarım sektöründe çalışanlar, % 38,7'sini sanayi sektöründe çalışanlar, %41,9'unu hizmetler sektöründe çalışanlar oluşturmaktadır.

Tablo 1.13:Eğitim Seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam,TR21, Bin, 2011

Sektör	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Tarım	8	101	12	3	123
Sanayi	3	147	73	21	244
Hizmet	3	124	67	71	265
Toplam	14	372	152	95	632

Kaynak: TUİK, HİA

En yüksek istihdam oranı her iki cinsiyette de 25-34 yaş grubundadır, ve cinsiyetler arası fark çok fazladır. Bu yaş grubunda erkeklerdeki istihdam oranı kadınların 2 katıdır. Bu yaş grubunu erkeklerde 35-54 yaş grubu izlerken, kadınlarda ise 20-24 yaş grubu izlemektedir.

Tablo 1.14:Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı,TR21, %, 2011

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
ERKEK	34,8	69,2	90,8	84,5	42,3
KADIN	17	38,9	40,3	35,6	9,4
TOPLAM	26,4	53,8	66,5	60,7	25,1

Kaynak: TUİK, HİA

Grafik 1.10: İşteki Duruma Göre İstihdam,%, TR21, 2011

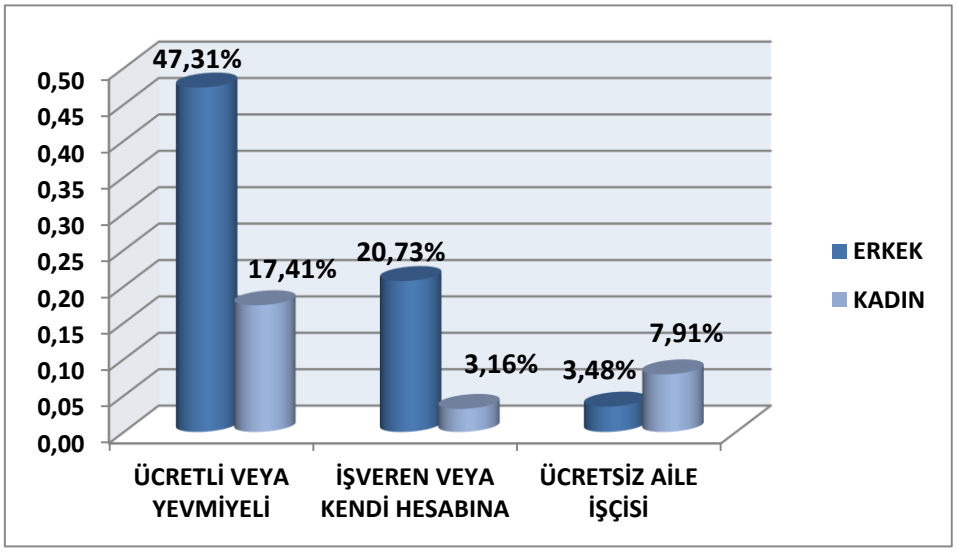

Kaynak: TUİK, HİA

İşteki durumuna göre istihdam yapısına bakılacak olursa, erkeklerin %47,31'i ücretli veya yevmiyeli olarak çalışırken, %20,73'ü işveren veya kendi hesabına çalışmaktadır. %3,48'i ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Kadın çalışanların %17,41'i ücretli veya yevmiyeli olarak çalışırken, %3,16'sı işveren veya kendi hesabına çalışmakta, %7,91'i ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Kadınların istihdam oranlarına bakıldığında ücretsiz aile işçisi olarak çalışan oranının yüksek olması dikkat çekicidir.

Tablo 1.15: İşteki Duruma Göre İstihdam, TR21, Bin, 2011

	ÜCRETLİ VEYA YEVMİYELİ	İŞVEREN VEYA KENDİ HESABINA	ÜCRETSİZ AİLE İŞÇİSİ	TOPLAM
TARIM	12	57	54	123
SANAYİ	208	33	4	245
HİZMET	189	61	14	264
TOPLAM	409	151	72	632

Kaynak: TUİK, HİA

Tarım sektöründe çalışanların %9,8'i ücretli veya yevmiyeli olarak çalışırken %46,3'ü işveren veya kendi hesabına , %43,9'u ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Sanayi sektöründe çalışanların %84,9'u ücretli yevmiyeli olarak çalışırken, %13,5'i işveren veya kendi hesabına, %1,63'ü ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Hizmetler sektörüne bakıldığında ise %71,6'sı hizmet sektöründe, %23,1'i işveren veya kendi hesabına , %5,3'ü ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır.

Bu oranlar incelendiğinde ücretli veya yevmiyeli olarak çalışmanın en fazla sanayi sektöründe, en az ise tarım sektöründe olduğu, ücretsiz aile işçisi olarak çalışmanın ise en fazla tarım sektöründe en az ise sanayi sektöründe olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum tarım sektörünün kurumsallaşmadan uzak aile işletmeleri şeklinde olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

1.4.2 Kayıt dışı İstihdam

Bölge istihdamının % 37,5'i kayıt dışındadır. Bölge kayıt dışı çalışma oranları itibariyle hem tarım hem de tarım dışı sektörlerde kayıt dışı istihdam oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Özellikle tarım sektöründe %15,7'lik kayıt dışı oranı Türkiye ortalamasının 68 puan altındadır. Tarım dışı sektörlerde ise kayıt dışılık %21,7'lik oranda iken Türkiye ortalamasının 6 puan altındadır.

Grafik 1.11:Türkiye ve TR21 Tarım Ve Tarım Dışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%, 2011

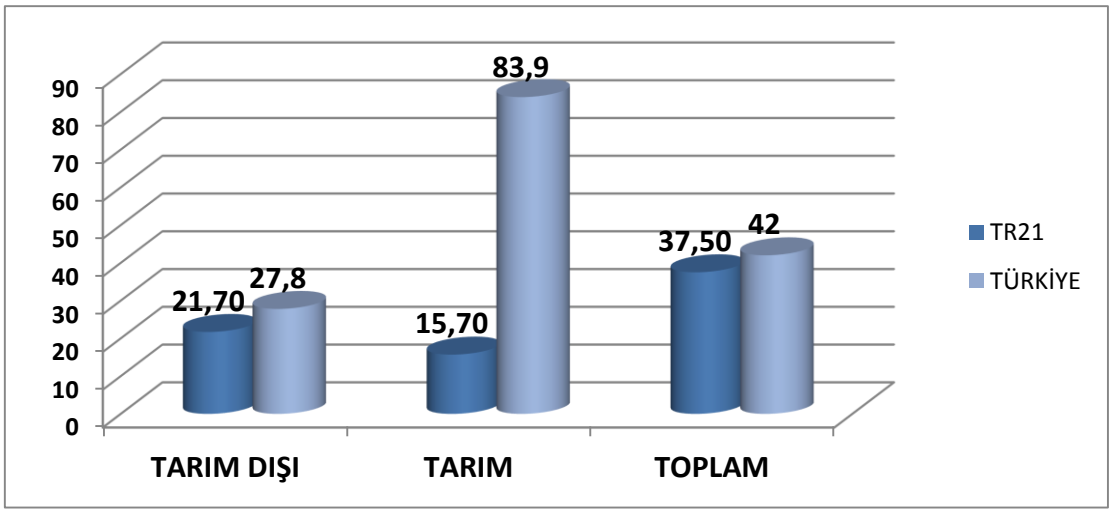

Kaynak: TUİK, HİA

Bölgede kayıt dışılığın en fazla olduğu tarım dışı sektör hizmet sektörüdür. Hizmet sektöründe %31,32 olan kayıt dışı çalışma oranı sanayi sektöründe %22,45'e gerilemektedir. Hizmet sektöründe kayıt dışı çalışma oranı Türkiye ortalamasından yüksektir.

Grafik 1.12: Türkiye ve TR21 Sektörel Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%, 2011

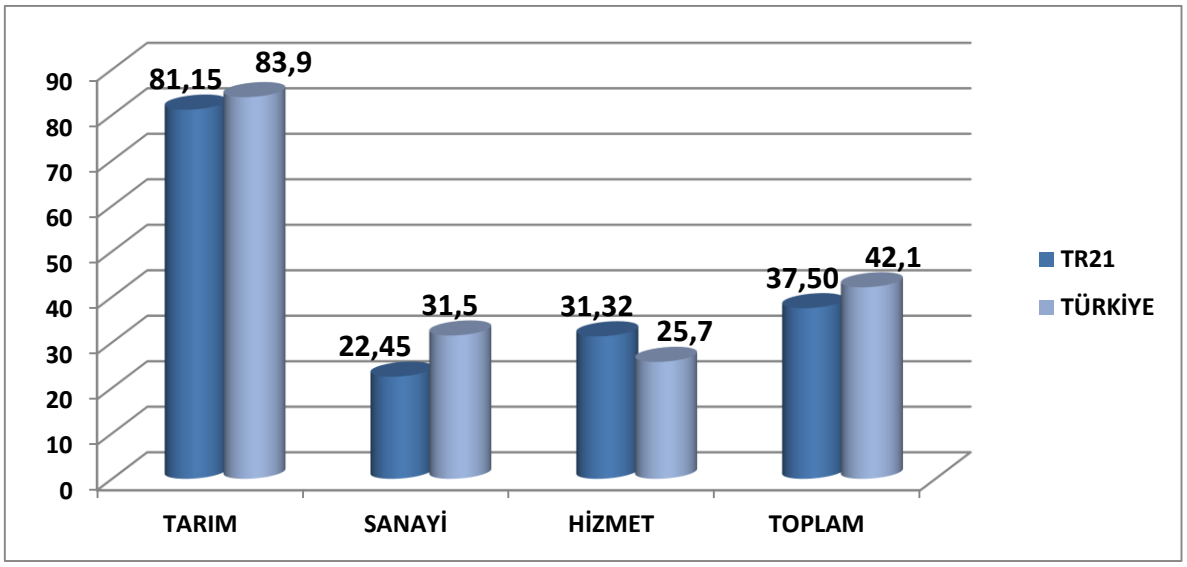

Kaynak: TUİK, HİA

Grafik 1.13: Eğitim Durumuna Göre Kayıtlı ve Kayıt Dışılık Oranı,TR21,%, 2011

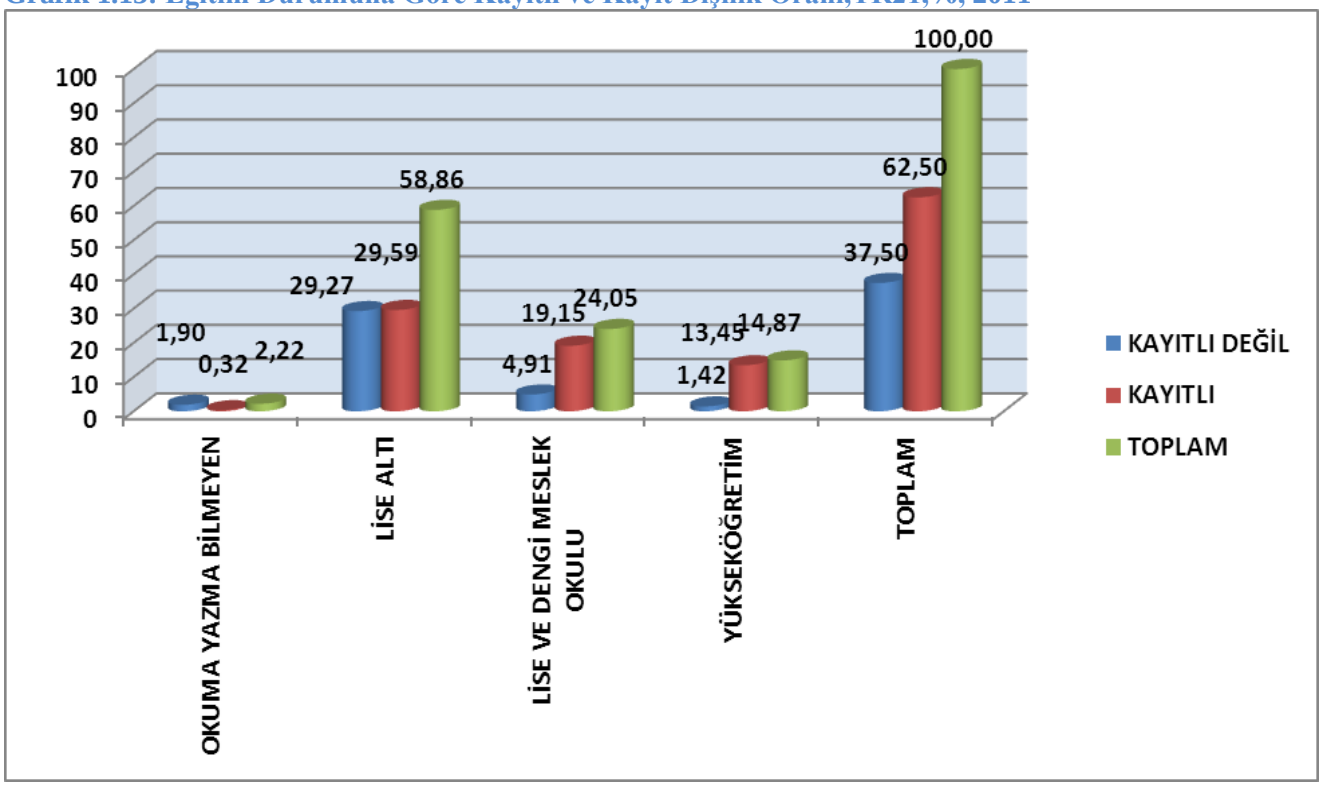

Kaynak: TUİK, HİA

Eğitim durumuna göre kayıtlılığa bakıldığında eğitim düzeyi yükseldikçe kayıt dışı çalışmanın azaldığı anlaşılmaktadır. Okuma yazma bilmeyen çalışanların kayıt dışı çalışma oranı %1,9 iken, lise altı eğitim seviyesinde çalışanların kayıt dışı çalışma oranı %29,27dir.Lise ve dengi okul mezunlarında kayıt dışı çalışma oranı %4,91 iken, yükseköğretim mezunlarında kayıt dışı çalışma oranı %1,42'dir.

Grafik 1.14: İşteki Duruma Göre Kayıtlı ve Kayıt Dışılık Oranı,TR21,%, 2011

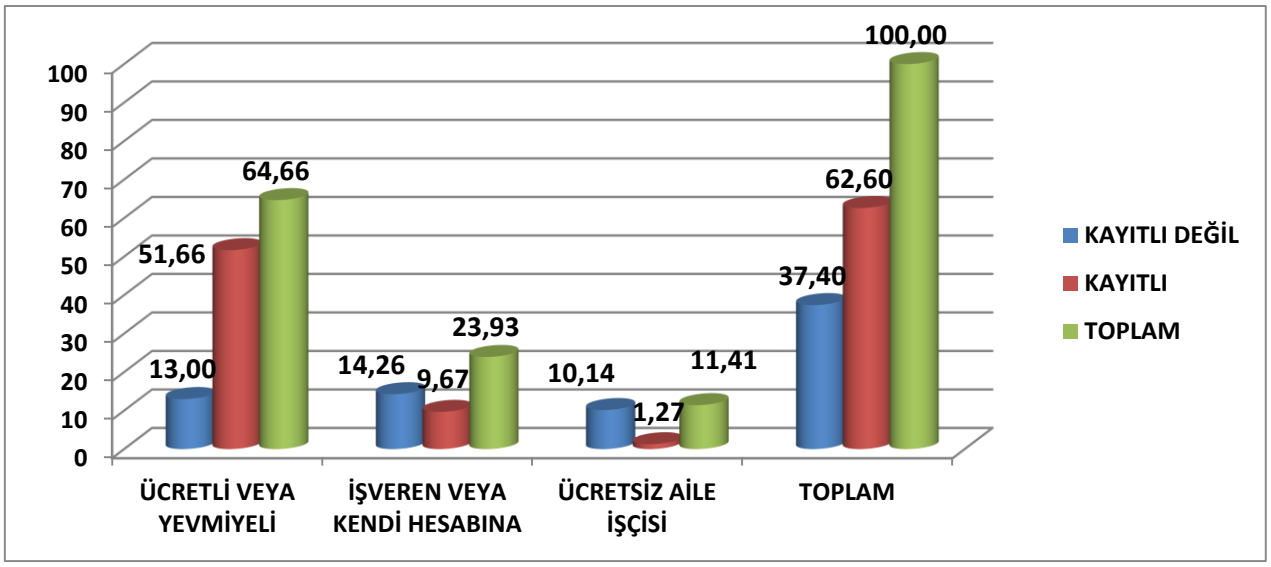

Kaynak: TUİK, HİA

En düşük kayıt dışı istihdam oranı ücretsiz aile işçisi olarak çalışanlardadır. Ücretli veya yevmiyeli çalışanların %13'ü kayıt dışı istihdam edilmektedir. İşveren ve kendi hesabına çalışanlarda kayıt dışı çalışma oranı %14,26'dır.

1.4.3 Genç İstihdamı

Bölgede 105 bin genç[8] işgücü piyasasında bulunmaktadır. 29 bini kadın, 56 bini erkek olmak üzere toplam 85 bin genç istihdamda yer almaktadır.

Gençlerin de en fazla çalıştıkları sektör sanayidir. Her çalışan gencin %44,8'i sanayi sektöründedir. İkinci sırada %43,5 ile hizmet ve %11,8 ile tarım sektörleri takip etmektedir. Gençlerde de cinsiyetler arası çalışılan sektörler farklıdır. Genç kadınların %16,47'si hizmet sektöründe çalışırken, genç erkeklerin çoğunluğu sanayi ve hizmet sektöründe çalışmaktadır. Genç erkek istihdamında sanayi ve hizmet sektörleri bir birine yakın orandadır.

Grafik 1.15: Gençlerin Çalıştıkları Sektörler,TR21,%, 2011

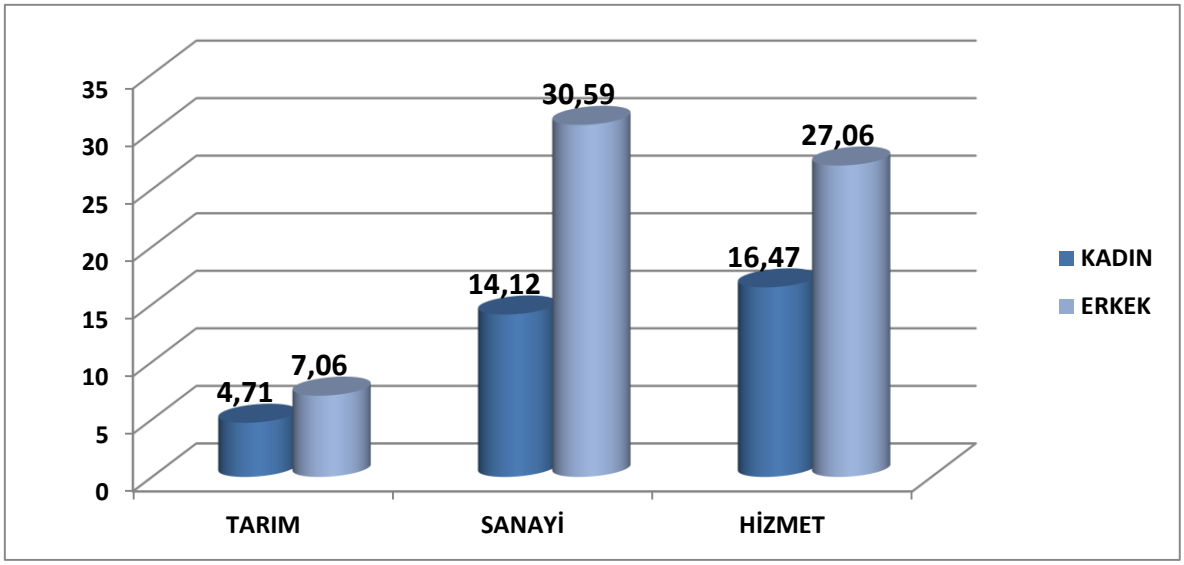

Kaynak: TUİK, HİA

Genç nüfusta en yüksek işgücüne katılma oranı %85,4 ile yüksek öğretim mezunlarıdır. Bunu %58,6 ile lise ve dengi okul mezunları, daha sonra ise %39,7'lik oranla lise altı mezuniyete sahip genç nüfus izlemektedir. Okuma yazma bilmeyenler %21'lik en düşük işgücüne katılma oranına sahiptir. Bu veriler genç nüfusta eğitim düzeyi ile işgücüne katılma arasında doğru orantı olduğunu göstermektedir.

[8] Genç nüfus: 15-24 yaş grubu , TÜİK

Grafik 1.16: Genç Nüfus İşgücüne Katılma Oranı,TR21,%, 2011

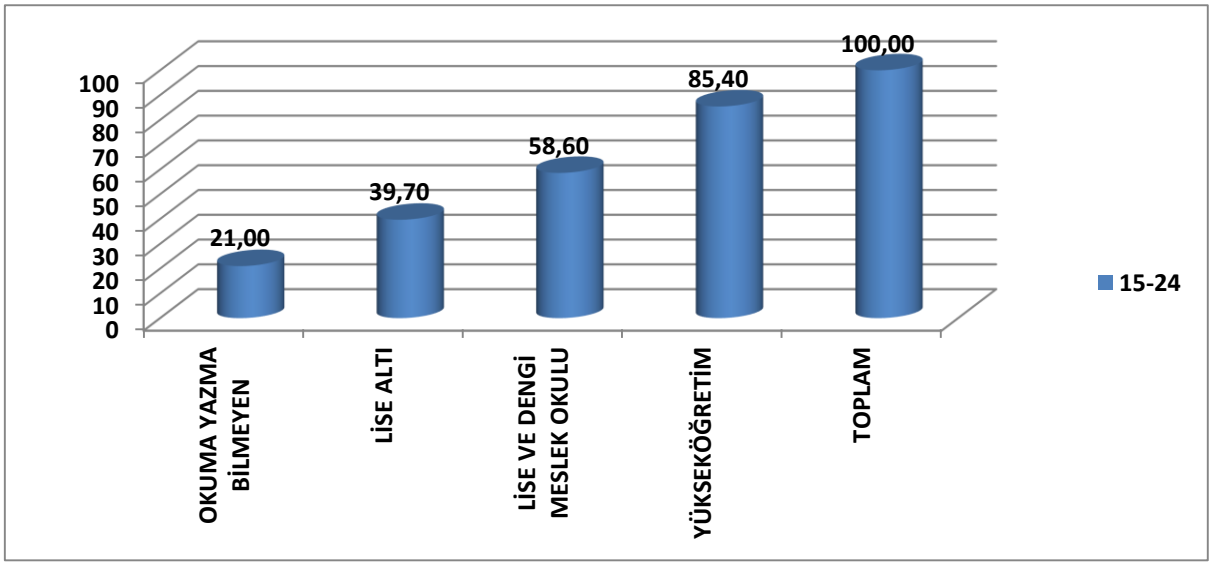

Kaynak: TUİK, HİA

1.4.4 İşsizlik

Bölge toplam işsizlik oranı % 8,8'dir. En düşük işsiz sayısı 2 bin ile okuma yazma bilmeyen eğitim grubudur. En yüksek işsiz sayısı erkeklerde 20 bin ile lise altı eğitimlilerde iken, kadınlarda yine en yüksek işsiz sayısı 15 bin ile aynı eğitim grubundadır. Yüksek öğretim mezunlarında işsiz sayılarına bakıldığında erkeklerde 4 bin, kadınlarda bu sayı 6 bine çıkmıştır.

Grafik 1.17: Eğitim Durumuna Göre İşsiz Sayıları,TR21,Bin, 2011

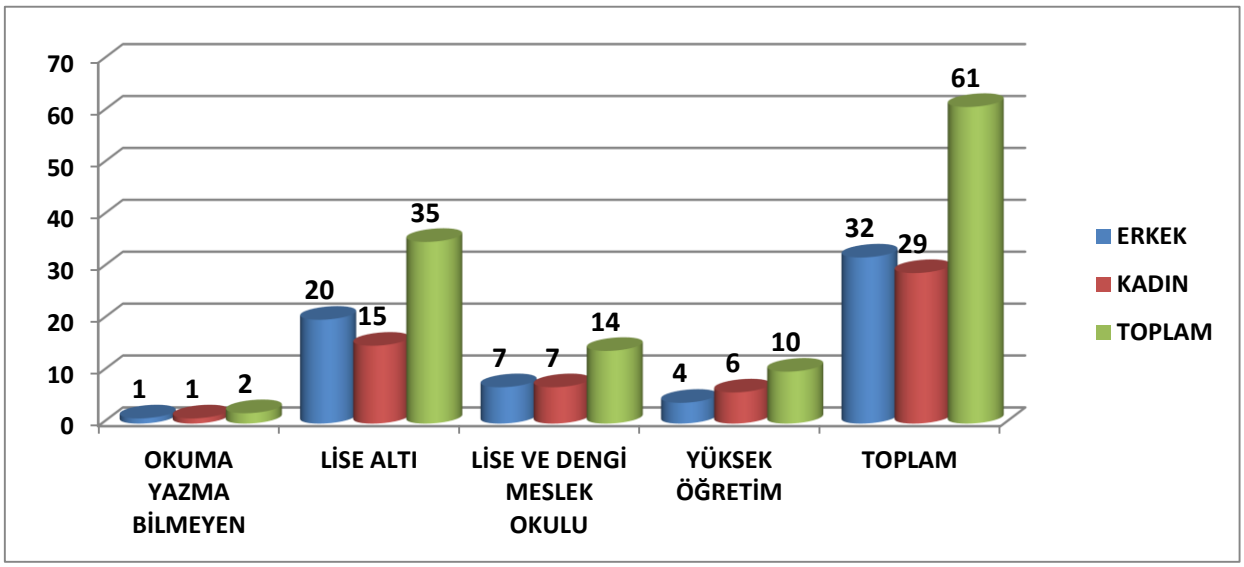

Kaynak: TUİK, HİA

En yüksek işsizlik oranı hem erkeklerde hem de kadınlarda 20-24 yaş grubundadır. Bu yaş grubunda %19,9 olan işsizlik oranı, erkeklerde %16,4 kadınlarda ise %25,4'tür. Bölgedeki en yüksek işsizlik oranı da 20-24 yaş grubu kadınlardaki işsizlik oranıdır. 20-24 yaş grubunu %17 ile 15-19 yaş grubu takip etmektedir. Bu grupta erkeklerde işsizlik oranı %14,2 iken, kadınlarda %22,9'dur.

Grafik1.18:Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,TR21,%, 2011

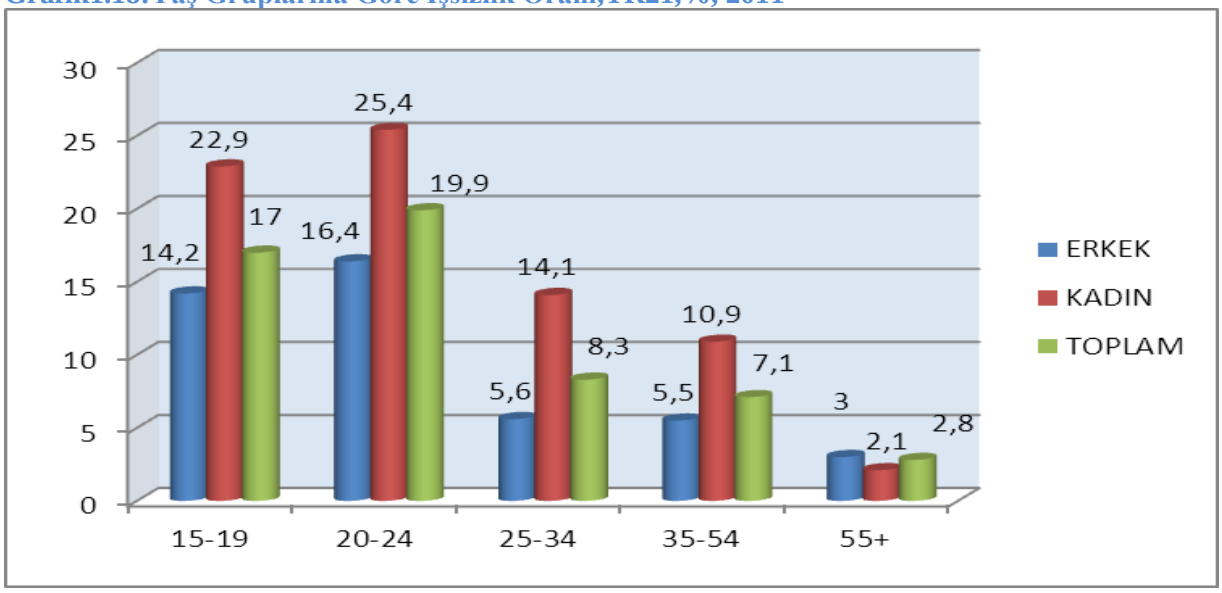

Kaynak: TUİK, HİA

Tablo1.16:Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranları,TR21, Bin, 2011

	OKUMA YAZMA BİLMEYEN	LİSE ALTI	LİSE VE DENGİ MESLEK OKULU	YÜKSEK ÖĞRETİM
ERKEK	15,8	6,8	5,6	6,6
KADIN	5,7	12,7	17,5	14,8
TOPLAM	10,8	8,5	8,6	9,9

Kaynak: TUİK, HİA

Eğitim durumuna göre işsizlik oranları incelendiğinde okuma yazma bilmeyenlerde işsizlik oranı %10,8 iken, lise altı ve lise mezunlarında işsizlik oranları birbirine çok yakın gerçekleşmiştir. Yüksek öğretim mezunlarında bu oran %9,9'dur.

Grafik 1.19:İş Arama Sürelerine Göre İşsizler,TR21, Bin, 2011

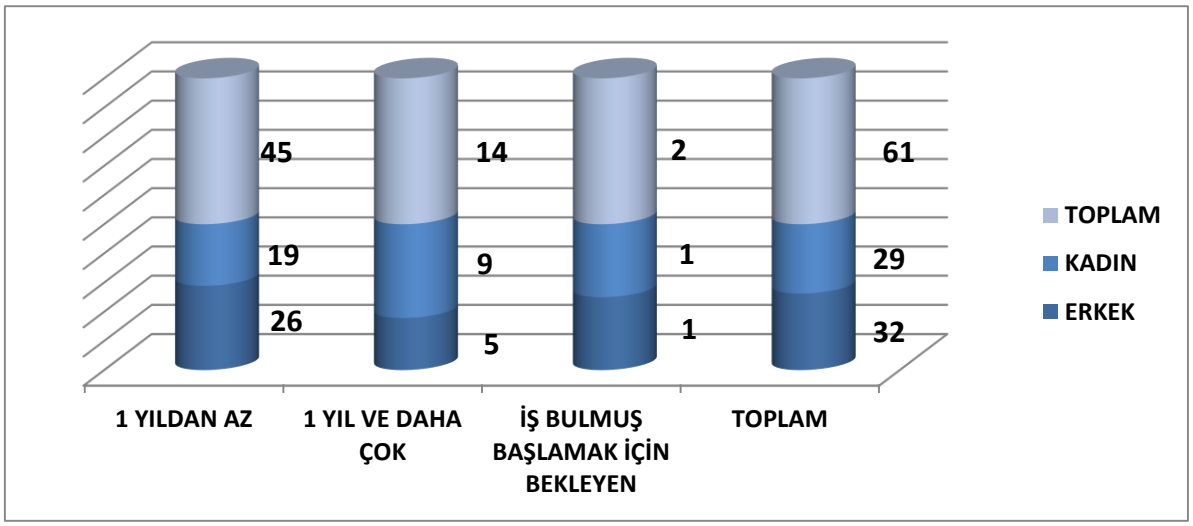

Kaynak: TUİK, HİA

İş arama sürelerine göre işsizlere bakıldığında bir yıldan az süredir iş arayanların 45 bin kişi, bir yıldan çok süredir iş arayanların ise 14 bin kişi olduğu görülmektedir. Eğitim düzeyine göre iş arama sürelerine bakıldığında lise altı eğitim düzeyine sahip 28 bin kişi bir yıldan az süredir iş ararken, aynı eğitim düzeyine sahip 7 bin işsiz bir yıldan daha çok süredir iş aramaktadır.

Tablo 1.17:Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri,TR21,Bin, 2011

EĞİTİM DÜZEYİ	1 YILDAN AZ	1 YIL VE DAHA ÇOK	İŞ BULMUŞ BAŞLAMAK İÇİN BEKLEYEN	TOPLAM
OKUMA YAZMA BİLMEYENLER	1	0	0	1
LİSE ALTI	28	7	0	35
LİSE VE DENGİ MESLEK OKULU	9	4	1	14
YÜKSEKÖĞRETİM	7	3	1	11
TOPLAM	45	14	2	61

Kaynak: TUİK, HİA

1.4.5 İşgücü Dışındaki Nüfus

İşgücü dışındaki nüfus verileri, %3,76 ile yükseköğretim mezunlarının en düşük işgücü dışında bulunma oranına sahip olduğunu göstermektedir. En yüksek oran ise bölgede %69,89 ile lise altı mezunlarına aittir. Okuma yazma bilmeyen ve lise ve dengi okul mezunlarının çok yakın oranlara sahip olması ilginç bir sonuçtur.

Grafik 1.20: Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TR21,%, 2011

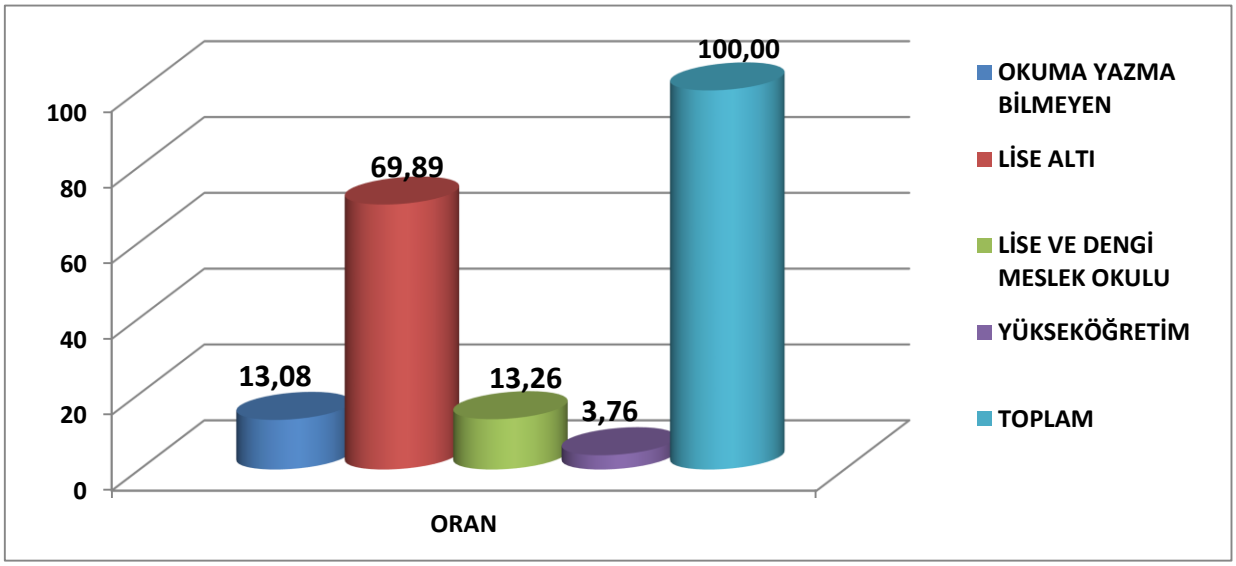

Kaynak: TUİK, HİA

Grafik 1.21: Nedene Ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunanlar, TR21,Bin, 2011

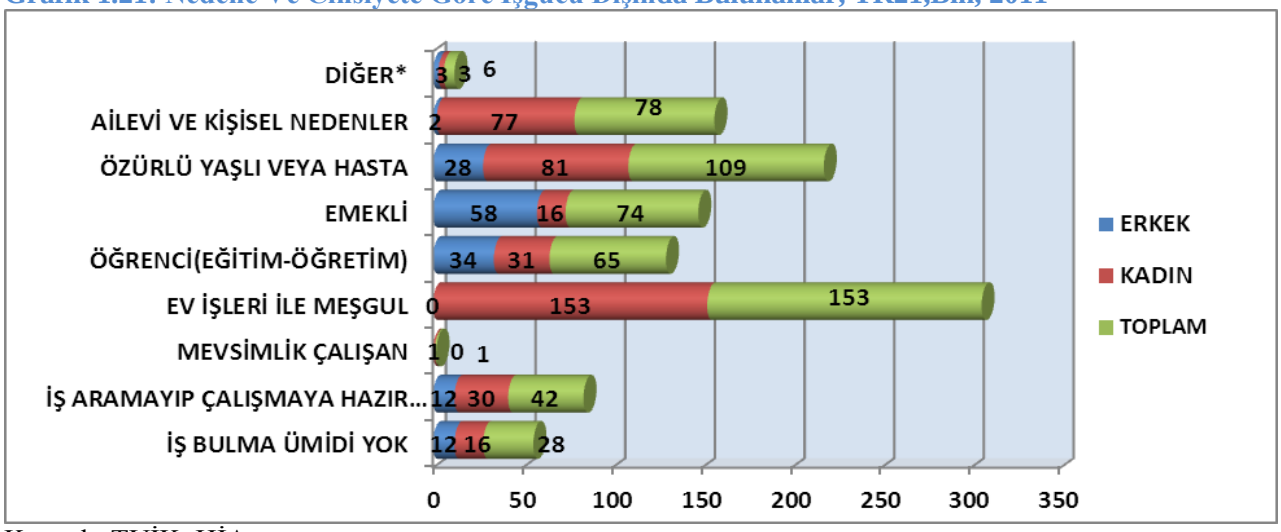

Kaynak: TUİK, HİA

İşgücü dışında bulunma nedenlerinde kadınlarda ilk sırada153 bin kişi ile ev işleri ile meşgul olma yer alırken, erkeklerde 58 bin kişi ile emeklilik yer almaktadır. Kadınların ise 16 bini emeklilik nedeniyle işgücü dışındadır. Erkeklerde ikinci sırayı 34 bin ile eğitim ve öğretimde olanlar yer alırken, kadınlarda bu sayı 31 bindir. Dikkat çeken diğer bir husus toplam işgücü dışında bulunma sayısı içerisinde kadınların %73,1 orana sahipken, erkeklerde bu oran %26.8'dir.Yaş gruplarına göre işgücü dışında bulunanlara bakıldığında en az işgücü dışında bulunanların 20-24 yaş grubu olduğu en çok işgücü dışında bulunanların ise 55+ yaş gurubunda olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 1.18: Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücü Dışında Bulunanlar, TR21,Bin, 2011

NEDENİ	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
İŞ BULMA ÜMİDİ YOK	2	3	5	14	4	28
İŞ ARAMAYIP ÇALIŞMAYA HAZIR OLAN/DİĞER	5	6	9	16	6	42
MEVSİMLİK ÇALIŞAN	0		0	1	1	2
EV İŞLERİ İLE MEŞGUL	5	6	18	74	50	153
ÖĞRENCİ(EĞİTİM-ÖĞRETİM)	58	7	1	0	0	66
EMEKLİ	0	0	0	18	56	74
ÖZÜRLÜ YAŞLI VEYA HASTA	1	1	4	18	84	108
AİLEVİ VE KİŞİSEL NEDENLER	3	10	40	24	3	80
DİĞER*	1	1	1	2	1	6
TOPLAM	**75**	**34**	**78**	**167**	**205**	**559**

Kaynak: TUİK, HİA

Genç nüfusta işgücü dışında bulunma durumuna bakıldığında erkekler %40'lık orana sahipken kadınlarda bu oran %60'a çıkmıştır.

Grafik 1.22:Genç Nüfusta Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunanlar,TR21,Bin,2011

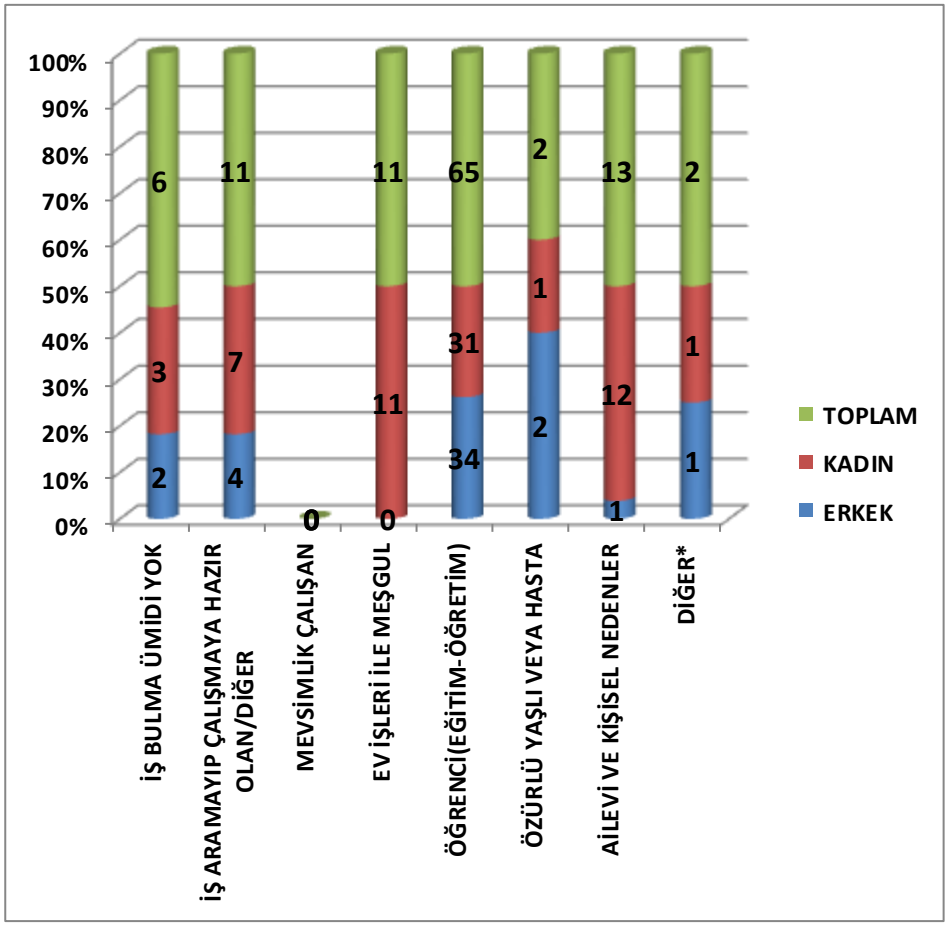

Kaynak: TUİK, HİA

1.5 İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Kırklareli'nde 2012 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 12.150 kişidir. En çok kayıtlı işsiz % 20 ile 25-29 yaş grubunda, %18'i 30-34 yaş grubunda %16,5'i ise 20-24 yaş grubundadır. Türkiye geneli kayıtlı işsiz yaş profili ile il geneli işsiz yaş profili benzerlik göstermektedir. Bu sonuçlara gençlerin iş bulmakta zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo1.19: Yaş Durumuna Göre Kayıtlı İşsiz, 2012

Yaş Gurubu	KIRKLARELİ	TÜRKİYE
15-19	352	82.403
20-24	2.010	474.173
25-29	2.463	524.838
30-34	2.162	428.572
35-39	1.650	321.909
40-44	1.468	245.856
45-49	1.257	169.653
50-54	467	72.834
55-59	211	32.803
60-64	73	12.639
65 VE DAHA BÜYÜK	37	6.582
Genel Toplam	12.150	2.372.262

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin bekleme süreleri incelendiğinde; 1-2 yıl bekleyenler %34, 8-12 ay bekleyenler %13,7 ve 2-3 yıl bekleyenler %10,4 ile ilk üç sıradadır. Türkiye genelinde de ilk üç sıralama aynı bekleme sürelerindeki kayıtlı işsizlerdedir. 1-2 yıl bekleyen %28,7'lik oranla ilk sırada, 8-12 ay bekleyenler %15'lik oranla ikinci sırada ve 2-3 yıl bekleyenler %10'luk oranla üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 1.20:Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsiz, 2012

	KIRKLARELİ	TÜRKİYE
30 GÜN VE AZ	473	119.450
1 - 2 AY	680	142.009
2 - 3 AY	626	115.639
3 - 4 AY	456	129.400
4 - 5 AY	380	118.728
5 - 6 AY	425	99.533
6 - 7 AY	446	93.782
7 - 8 AY	396	79.550
8 - 12 AY	1.661	356.106
1 - 2 YIL	4.178	680.298
2 - 3 YIL	1.266	237.822
3 - 4 YIL	709	103.229
4 - 5 YIL	200	42.518
5 - 6 YIL	157	32.323
6 - 7 YIL	34	6.613
7 - 8 YIL	13	3.831
8 - 9 YIL	21	4.216
9 - 10 YIL	15	3.880
10 YILDAN FAZLA	14	3.335
GENEL TOPLAM	**12.150**	**2.372.262**

Kaynak: İŞKUR

Eğitim durumuna göre kayıtlı işsiz dağılımına bakıldığında 5.280 kişi ile İlköğretim mezunları birinci sırada iken, bunu 4.195 kişi ile lise ve dengi okul mezunları takip etmektedir. Bu durum Türkiye geneli ile örtüşen bir dağılım olmakla birlikte kuruma kayıtlı kişilerinde profillerinin benzerlik gösterdiğinin kanıtıdır.

Tablo 1.21:Eğitim Durumuna Göre Başvurular Kayıtlı İşsiz Ve İşe Yerleştirme, 2012

		Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel Toplam
BAŞVURULAR	KIRKLARELİ	89	77	5.474	3.915	1.190	806	23	-	11.574
	TÜRKİYE	30.604	63.800	1.109.989	708.001	191.747	185.039	6.885	260	2.296.325
KAYITLI İŞSİZ	KIRKLARELİ	198	138	5.280	4.195	1.376	936	26	1	12.150
	TÜRKİYE	44.975	59.440	1.109.535	711.844	219.911	217.317	8.851	389	2.372.262
İŞE YERLEŞTİRME	KIRKLARELİ	3	8	1.565	675	116	44	1	-	2.412
	TÜRKİYE	2.602	20.965	318.636	159.761	32.547	21.425	644	7	556.587

Kaynak: İŞKUR

İlde 2012 yılında toplam 2.412 kişi işe yerleştirilmiştir. Yapılan işe yerleştirilmelerin %65'i ilköğretim mezunlarında iken, %28'i lise ve dengi okul mezunu, %5'i ön lisans ve %2'si lisans mezunudur. Türkiye genelinde %57 ilköğretim mezunu işe yerleştirilirken, %29lise ve dengi mezunu işe yerleşmiş,%6 ön lisans ve %4 lisans mezunu işe yerleşmiştir.

Tablo1.22: Sosyal Durumlarına Göre Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları, 2012

		NORMAL	ÖZÜRLÜ	ESKİ HÜKÜMLÜ	TMY (TERÖRLE MÜCADELEDE YARALANAN)	GENEL TOPLAM
AÇIK İŞ	KIRKLARELİ	5.351	442	1	-	5.794
	TÜRKİYE	868.636	122.637	530	1	991.804
İŞE YERLEŞTİRME	KIRKLARELİ	2.282	128	2	-	2.412
	TÜRKİYE	520.713	35.531	342	1	556.587

Kaynak: İŞKUR

Açık iş sayısı 2012 yılı için toplam 5.794'tür. Bu sayının içinde 442 ile özürlü ve 1 ile eski hükümlü açık işlerde mevcuttur. Belirtilen açık işlerin 2.282'si sosyal durum itibarı ile normal statüde, 128'i özürlü statüde ve 2'si ise eski hükümlü açık iş statüsündedir.

Tablo1.23: Özel ve Kamu Sektörü Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları, 2012

		ÖZEL	KAMU	GENEL TOPLAM
AÇIK İŞ SAYISI	KIRKLARELİ	5.321	473	5.794
	TÜRKİYE	851.136	140.668	991.804
İŞE YERLEŞTİRME	KIRKLARELİ	1.969	443	2.412
	TÜRKİYE	418.939	137.648	556.587

Kaynak: İŞKUR

İl genelinde ki açık iş sayısının 5.321'i özel sektör açık işleri iken, 473'ü kamu sektörü açık işleridir. Yapılan işe yerleştirmelerin ise %82'si özel sektörde gerçekleşmiş, %18'i ise kamu sektöründe gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde %75 özel sektörde işe yerleştirme gerçekleştirilmiş, %25 kamu sektöründe gerçekleşmiştir. Bu veriler göstermektedir ki, Kurum işe yerleştirmelerinde özel sektörün ağırlığı vardır.

Tablo1.24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları, 2012

MESLEK GRUPLARI	AÇIK İŞ		İŞE YERLEŞTİRME	
	KIRKLARELİ	TÜRKİYE	KIRKLARELİ	TÜRKİYE
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	61	78.182	25	41.534
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	130	118.845	46	65.913
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2.147	506.818	877	318.556
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	24	5.371	21	3.514
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	157	34.754	29	15.074
SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	963	102.277	463	44.493
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	167	47.770	24	17.646
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	2.139	95.453	925	48.779
YÖNETİCİLER	6	2.334	2	1.078
Genel Toplam	**5.794**	**991.804**	**2.412**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında ilk üç sırayı 2.147 ile nitelik gerektirmeyen meslekler, 2.139 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar mesleği, 963 sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar almaktadır. Türkiye genelinde de açık işlerde ilk sırada 506.818 ile nitelik gerektirmeyen meslekler yer almaktadır. İşe yerleştirmede meslek gruplarına göre ilk sırayı %38 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar mesleği alırken, %36 ile ikinci sırayı nitelik gerektirmeyen meslekler almaktadır. Türkiye genelinde ise ilden farklı olarak %57 ile nitelik gerektirmeyen meslekler birinci sıradadır.

İlde en çok açık iş %73 ile imalat sektöründedir. Sektörler itibarı ile işe yerleştirmede de %65,5 ile imalat sektörü ilk sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde %34 ile imalat sektörü açık işlerde ilk sırada, %28 ile işe yerleştirmede de aynı sektör liderdir. Bir biri ile örtüşen bu durum iş piyasasında imalat sektörünün ağırlığını göstermektedir.

Tablo1.25: Sektörlere Göre Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları, 2012

SEKTÖR	AÇIK İŞ		İŞE YERLEŞTİRME	
	KIRKLARELİ	TÜRKİYE	KIRKLARELİ	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim		44.039		33.892
Diğer hizmet faaliyetleri	402	90.243	226	54.364
Eğitim	267	38.251	267	33.418
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	26	7.329	15	4.710
Finans ve sigorta faaliyetleri	5	11.188	1	6.901
Gayrimenkul faaliyetleri		902	-	159
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri; hane halkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayrım yapılmamış mal ve hiz.	-	528	-	169
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	59	85.594	31	59.440
İmalat	4.248	336.449	1.581	155.869
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	42	14.071	3	8.075
İnşaat	221	53.393	87	30.908
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	-	10.089	-	9.820
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	63	53.282	13	18.560
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	4.144		2.139
Madencilik ve taş ocakçılığı	51	8.243	30	4.160
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	81	66.264	41	40.497
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	6	15.159	7	13.446
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	93	15.916	58	12.966
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	108	94.621	33	44.626
Ulaştırma ve depolama	120	42.050	19	22.451
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	-	49	-	17
Genel Toplam	**5.794**	**991.804**	**2.412**	**556.587**

Kaynak: İŞKUR

Tablo1.26: İşsizlik Ödeneği Durumu Eğitim Düzeyine Göre, 2012

EĞİTİM DÜZEYİ	İÖ DURUMU	KIRKLARELİ	TÜRKİYE
Okur Yazar Olmayan	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	4	615
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	5	1.097
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	1	731
Okur Yazar	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	2	752
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	3	1.555
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	1	968
İlköğretim	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	225	35.663
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	508	82.731
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	434	64.227
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	172	24.348
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	377	53.741
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	285	36.749
Ön lisans	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	30	5.656
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	66	11.675
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	54	7.156
Lisans	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	26	7.677
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	64	17.276
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	36	11.436
Yüksek Lisans	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	1	317
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	3	728
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	4	561
Doktora	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	-	4
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	-	32
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	-	24
İÖ Ödemesi Biten Sayısı Toplamı		**460**	**75.032**
İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı Toplamı		**1.026**	**168.835**
İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı Toplamı		**815**	**121.852**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında 1.167 ilköğretim mezunu işsizlik ödeneği başvurusu yapmış ve şu anda 508 kişi işsizlik ödeneği almaktadır. Orta öğretim mezunu 834 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş ve şu anda 377 kişi işsizlik ödeneği almaktadır. Türkiye genelinde de 182.621 ilköğretim mezunu işsizlik ödeneği başvurusu yapmış, 82.731 kişi şu anda işsizlik ödeneği almaktadır.114.838 lise ve dengi okul mezunu işsizlik ödeneği için başvurmuş ve 53.741 kişi şu anda işsizlik ödeneği almaktadır.

Tablo1.27:Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Durumu, 2012

YAŞ	İÖ DURUMU	KIRKLARELİ	TÜRKİYE
15-19	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	1	166
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	1	612
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	1	180
20-24	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	39	6.013
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	77	12.291
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	63	7.039
25-29	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	100	16.980
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	226	36.944
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	157	26.674
30-34	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	94	17.940
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	242	41.800
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	213	31.539
35-39	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	84	13.299
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	170	31.914
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	178	24.199
40-44	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	73	10.703
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	181	25.080
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	94	18.007
45-49	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	47	7.112
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	85	15.107
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	84	10.624
50-54	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	18	1.892
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	36	3.569
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	20	2.607
55-59	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	4	758
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	8	1.274
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	4	785
60-64	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	0	119
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	0	157
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	0	153
65 VE DAHA BÜYÜK	İÖ Ödemesi Biten Sayısı	0	50
	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	0	87
	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	1	45
İÖ Ödemesi Biten Sayısı Toplamı		**460**	**75.032**
İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı Toplamı		**1.026**	**168.835**
İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı Toplamı		**815**	**121.852**

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneğinde çalışma sürelerinin etken olması nedeni ile işsizlik ve işsizlik ödeneği dağılımı arasında bir paralellik "olmaması" beklenmektedir. En yüksek işsizlik oranı 25-29 yaş grubunda iken en yüksek işsizlik ödeneği 30-34 yaş grubundadır.

Kurs türüne göre kurs sayılarına bakıldığında 2012 yılında toplam 250 kurs açılmıştır. Açılan Kursların %25,2'si istihdam garantili kurslardan oluşmaktadır. Toplam kursiyerin %35'i İstihdam garantili kurslarda kursiyer olmuştur. Bu kursiyerlerin ise %69'unu kadın kursiyerler oluşturmaktadır. Türkiye genelinde açılan toplam 18.372 kursun %1,36'sını İl genelinde açılan kurslar oluşturmaktadır. İl genelinde açılan kurslarda ilk sırayı istihdam garantili kurslar alırken bu durum Türkiye genelinden farklılık göstermektedir. Türkiye genelinde 4.936 TYÇP ilk sırada iken, 4.564 ile istihdam garantili kurslar ikinci sırada bulunmaktadır.

Tablo 1.28 :Düzenlenen Kurs Türüne Göre Kurs Sayısı, 2012

KURS TÜRÜ	KIRKLARELİ	TÜRKİYE	%
ÇALIŞANLARIN MESLEKİ EĞİTİMİ	27	370	7,3
GİRİŞİMCİLİK	9	900	1
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	7	334	2,1
İŞ.YET.KURS/ İSTİHDAM GARANTİLİ	63	4.564	1,38
İŞ.YET.KURS/GENEL	16	1.576	1,02
İŞ.YET.KURS/TYÇP	31	4.936	0,63
UMEM PROJESİ	36	2.359	1,53
UMEM PROJESİ/İEP	61	3.333	1,83
GENEL TOPLAM	**250**	**18.372**	**1,36**

Kaynak: İŞKUR

Grafik 1.23:Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012

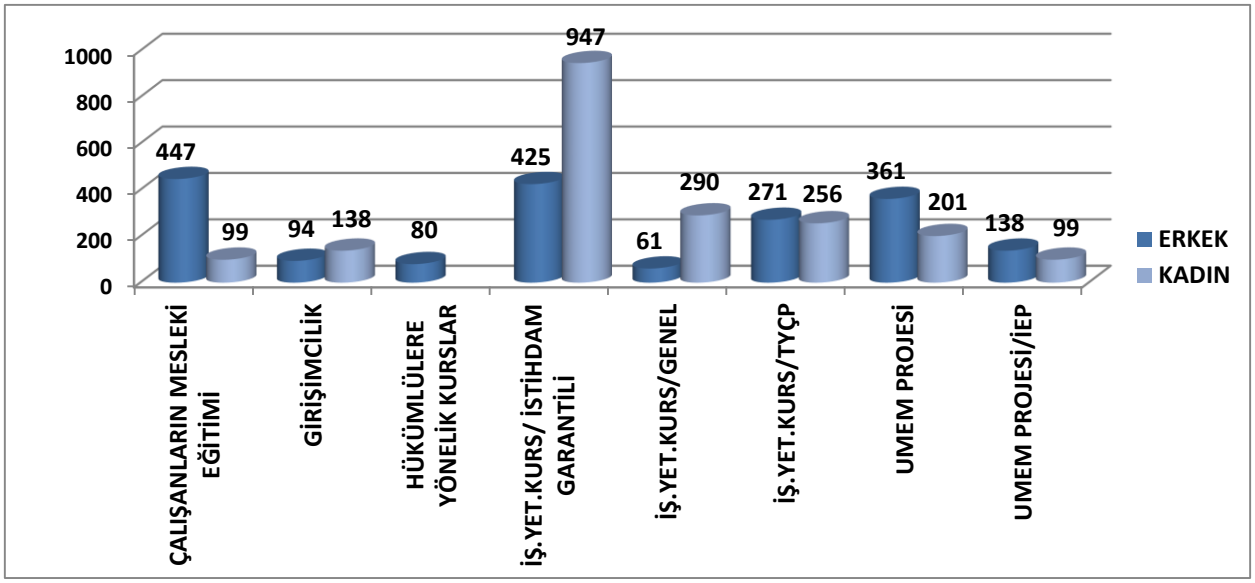

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında kursa katılan toplam 3.907 kursiyerin %52'sini kadın katılımcılar oluştururken, %48'ini ise erkek katılımcılar oluşturmaktadır. Türkiye geneline bakıldığında ise %40,2 kadın katılımcı varken, %59,8 erkek katılımcı bulunmaktadır. Türkiye ve il geneli katılımcıların cinsiyet dağılımı bakımından farklılık göstermektedir. İlde kadın katılımcı sayısı fazla iken erkek katılımcı sayısı daha azdır.

Tablo1.29: Kursa Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012

KURS TÜRÜ	CİNSİYET	KIRKLARELİ	TÜRKİYE
ÇALIŞANLARIN MESLEKİ EĞİTİMİ	Erkek	447	7.410
	Kadın	99	1.043
	Toplam	**546**	**8.453**
GİRİŞİMCİLİK	Erkek	94	12.804
	Kadın	138	12.149
	Toplam	**232**	**24.953**
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	Erkek	80	4.284
	Toplam	**80**	**4.284**
İŞ.YET.KURS/ İSTİHDAM GARANTİLİ	Erkek	425	47.760
	Kadın	947	68.691
	Toplam	**1.372**	**116.451**
İŞ.YET.KURS/GENEL	Erkek	61	9.303
	Kadın	290	24.716
	Toplam	**351**	**34.019**
İŞ.YET.KURS/TYÇP	Erkek	271	140.106
	Kadın	256	46.493
	Toplam	**527**	**186.599**
UMEM PROJESİ	Erkek	361	25.963
	Kadın	201	15.091
	Toplam	**562**	**41.054**
UMEM PROJESİ/İEP	Erkek	138	8.486
	Kadın	99	4.017
	Toplam	**237**	**12.503**
Genel Toplam		**3.907**	**428.316**

Kaynak: İŞKUR

3.907 kursiyerden 1.372'si istihdam garantili kurslara, 562'si ise UMEM projesi kapsamında kurslara katılmıştır. İstihdam garantili kurslara ilginin daha fazla olduğu sonucu çıkarılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

2.1 AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 2.1: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[9]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.164 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 10" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)

[9] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.
[10] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

- 2012 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlar,
- 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Araştırma kapsamında Kırklareli ilinde 414 işyeri ile görüşülmüştür. Bu işyerlerinin 335 tanesi, TÜİK İşyeri Listesinde 1-49 çalışanı büyüklüğünde, 79 tanesinin ise 50+ büyüklüğündedir.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılım dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

2.2 İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin büyük çoğunluğu imalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 30' u imalat sektöründedir. Bu sektörü % 25,8 ile toptan ve perakende ticaret ve % 10,9 ile finans ve sigorta sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin üçte ikisini oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 9,2 pay ile inşaat sektörü yer almaktadır.

Grafik 2.1: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, %, 2012

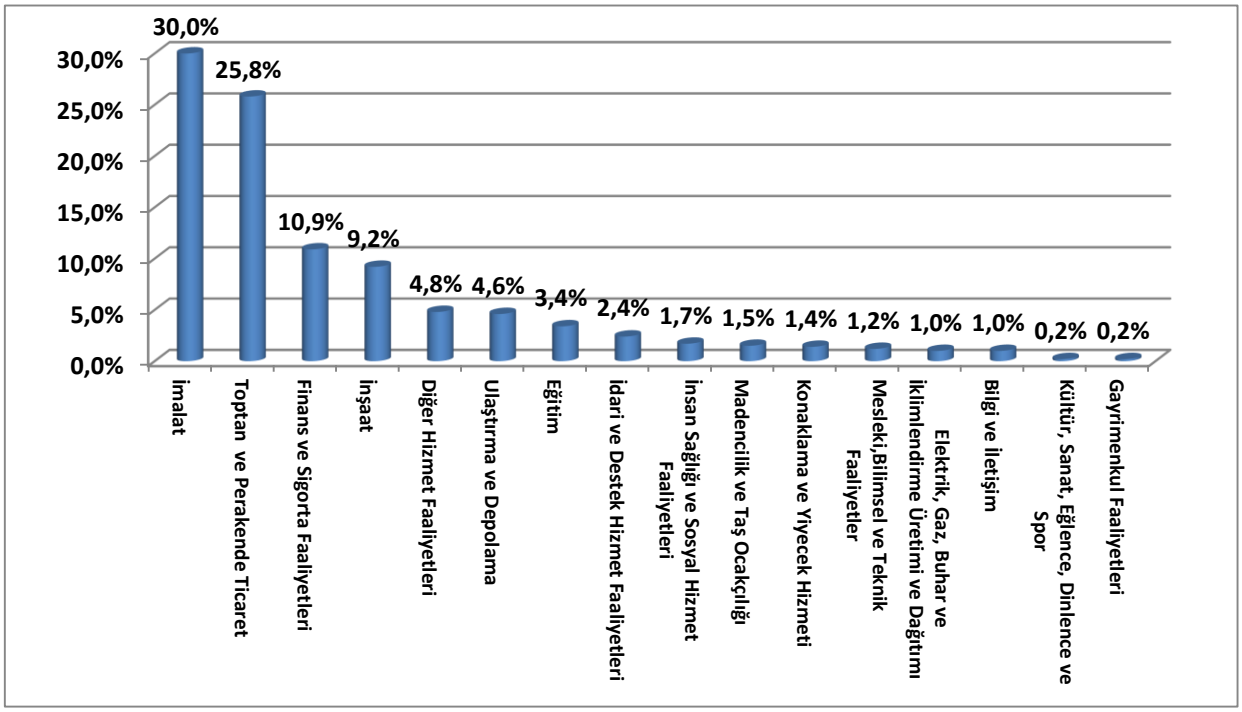

Kaynak: İl İPTA

İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada imalat sektörü yer almakta, imalatı toptan ve perakende ticaret sektörü takip etmektedir. 50 ve

üzeri çalışanı olan işyerlerinin % 62'si imalatta, % 13,9'u toptan ve perakende ticaret sektöründedir. Bu iki sektörü yine inşaat sektörü takip etmektedir.

Kırklareli'ndeki işyerleri Türkiye toplam işyerlerinden sadece % 0,3 pay almaktadır. Kırklareli'nde işyerleri itibariyle birinci sırada olan ve Türkiye içinde en fazla pay alan imalat sektörünün Türkiye içindeki payı % 0,5'tir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların % 85'i imalat, toptan ve perakende ticaret ve madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör Türkiye'de olduğu gibi imalat sektörüdür ama çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye'den çok yüksektir. İmalat sektöründe çalışanlar Türkiye'de toplam çalışanların % 36'sı iken, bu oran ilde %68,7'ye yükselmektedir. Çalışanların sektörel dağılımı ilk sıradan sonra farklılaşmaktadır. Türkiye'de ikinci sırada yer alan idari ve destek hizmetler sektörü ilde sekizinci sıradadır. İmalat sektörünü ilde % 13,3 ile toptan ve perakende ticaret ve % 3,3 ile inşaat sektörleri takip etmektedir.

Grafik 2.2: Sektörlere Göre Toplam Çalışanların Dağılımı, %, 2012

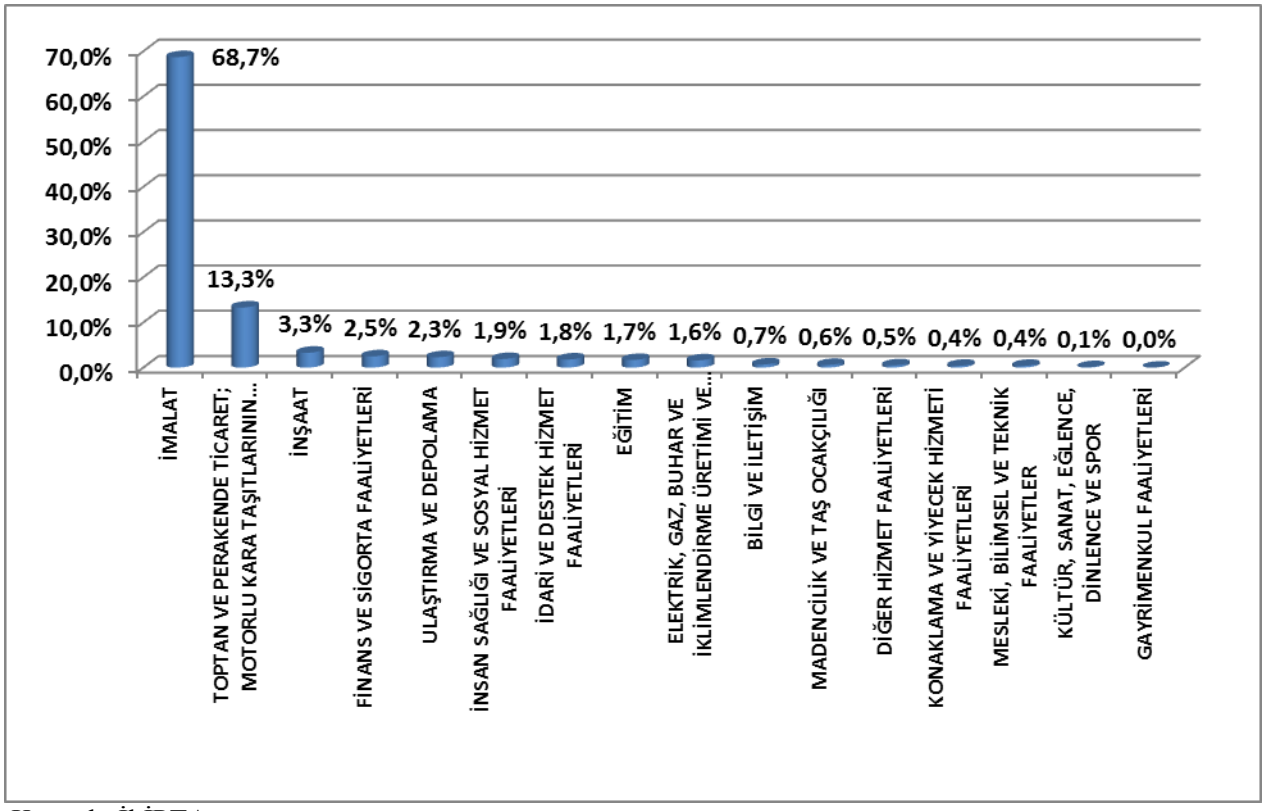

Kaynak: İl İPTA

Çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı % 33,8'dir. Türkiye toplamında kadın çalışanların payı ise % 25,3'tür.

Kadın çalışanların toplam çalışanlar içindeki payı Türkiye ortalamasından yüksek olmakla birlikte, kadın çalışanların görece olarak ağırlık kazandıkları sektörler Türkiye ile hemen hemen aynı eğilimi göstermektedir. Hem Kırklareli'nde hem de Türkiye'de kadınların biraz daha ağırlık kazandıkları sektörlerdeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payları da çok azdır.

Örneğin çalışanlarının yarısı (% 49,9) kadın olan Eğitim sektöründeki işyerlerinin toplam içindeki ağırlığı % 1,7, çalışanlarının neredeyse üçte birinin (% 31) kadın olduğu Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektörü işyerlerinin toplam ağırlığı içindeki oranı % 0,4 , çalışanlarının % 35'inin kadın olduğu Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı yine % 0,4'tür.

İmalat sektörü Türkiye toplamında olduğu gibi, hem erkeklerde hem de kadınlarda ilk sıradadır. Erkek ve kadın çalışanların imalat sektöründeki payları neredeyse aynıdır. Erkek çalışanların % 66'sı, kadın çalışanların da % 74'ü İmalat sektöründedir. İkinci hakim sektör Ticarette de durum aynıdır. Erkek çalışanların % 14'ü , kadın çalışanların da % 11' i Ticaret sektöründedir. Toplam çalışanlara göre üçüncü sırada olan İnşaat, % 5 pay ile erkek çalışanlarda yine üçüncü sırada yer alırken, kadınlarda üçüncü sırada İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır.

Tablo 2.2: Sektörlere Göre Çalışan Oranları ,%, 2012

Sektör	Erkek çalışan oranı,%	Kadın çalışan oranı,%	Sektördeki işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı,%
Bilgi ve iletişim	84,2	15,2	0,7
Diğer hizmet faaliyetleri	75,9	24,1	0,5
Elektrik, gaz üretim ve dağıtım	89,8	10,2	1,6
Eğitim	50,1	49,9	1,7
Finans ve sigorta faaliyetleri	65,5	34,5	2,5
Gayrimenkul faaliyetleri	85,7	14,3	0,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti	68,7	31,3	0,4
Kültür, sanat, eğlence	91,7	8,3	0,1
Madencilik ve taş ocakçılığı	94,6	4,7	0,6
Mesleki, bilimsel ve teknik faal.	66,0	35,0	0,4
Toptan ve perakende ticaret	71,3	28,7	13,3
Ulaştırma ve depolama	89,7	10,3	2,3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	57,2	42,5	1,8
İmalat	63,7	36,3	68,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler	31,5	68,3	1,9
İnşaat	92,9	7,1	3,3
Toplam	66,2	33,8	100,0

Kaynak: İl İPTA

İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründe çalışan kadın sayısı erkek sayısından fazladır. Maden ve Taş ocakçılığı ile İnşaat sektörlerinde ise kadınların erkeklere göre çalışma oranı oldukça düşüktür. Türkiye genelinde İmalat sektöründe çalışanların % 20,5'i kadın iken aynı oran Kırklareli ilinde % 36,3'tür. İmalat sektöründe kadınların çalışma oranının artması ilin işgücü piyasası için pozitif bir durumdur.

Çalışanların imalat sektöründe yoğunlaşması mesleki dağılımları etkilemektedir. Çalışanların % 27'si Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ana meslek grubunda[11] çalışmaktadır. İkinci sırada % 24 oranla Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, üçüncü sırada % 17 ile Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar ve dördüncü sırada % 8 oranla Büro Hizmetlerinde Çalışanlar yer almaktadır.

İlde ana meslek gruplarının dağılımı Türkiye dağılımından farklılık göstermektedir. İlde ilk ve ikinci sırada Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ana meslek grubunda çalışanlar yer alırken, Türkiye'de ilk sırada Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, ikinci sırada da Profesyonel Meslek Grupları yer almaktadır. Ana meslek gruplarının cinsiyetlere göre dağılımı da farklılık göstermektedir. Erkeklerin % 20'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışırken kadınlarda bu oran % 12,5'tir. Kadınlar erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren mesleklerde çalışmaktadır. Ayrıca Türkiye genelinde kadınların % 24,5'i nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışmaktadır.

Toplam çalışanların % 34'ünü kadınlar teşkil ederken, tesis ve makine operatörlerinin % 46,4'ü büro ve hizmet işlerinde çalışanların %45,2'si, profesyonel meslek gruplarının da % 42'si kadındır. Yöneticilerin % 35'inin kadın olması oldukça dikkat çekicidir.

Grafik 2.3: Ana Meslek Gruplarına Göre Cinsiyet Oranları, %, 2012

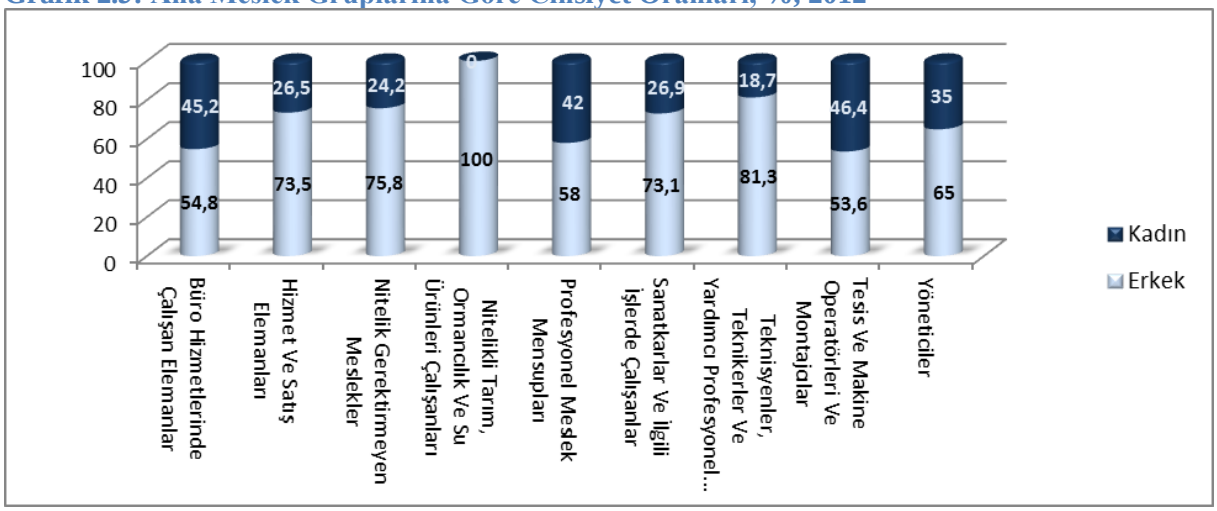

Kaynak: İl İPTA

[11] Ana meslek grubu: ISCO 2008

Meslek bazında yapılan inceleme, ilde mesleki çeşitliliğin fazla olmadığını göstermektedir. En yüksek çalışanı olan ilk 10 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların % 40'ını oluşturmaktadır. İlk sırada Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. İlk onda yer alan meslekler sırası ile Makineci(Dikiş), Büro Memuru (Genel), Dökümcü (Metal), El ve Makine Dikişçisi (Genel), Konfeksiyon İşçisi, Üretim Müdürü (İmalat işçisi), Mayacı(Hamur), Şoför- Yük Taşıma, Soğutma Isıtma Sistemleri Bakım-Onarımcısıdır.

Tablo 2.3: En fazla Çalışanı Olan İlk On Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı ,%, 2012

İlk On Meslek (Toplam)	%	İlk On Meslek (Erkek)	%	İlk On Meslek (Kadın)	%
Beden İşçisi (Genel)	12,9	Beden İşçisi (Genel)	14,8	Makineci (Dikiş)	23,8
Makineci (Dikiş)	9,3	Dökümcü (Metal)	4,7	Beden İşçisi (Genel)	9,1
Büro Memuru (Genel)	3,7	Büro Memuru (Genel)	3,1	El ve Makine Dikişçisi (Genel)	5,9
Dökümcü (Metal)	3,1	Şoför – Yük Taşıma	2,5	Büro Memuru (Genel)	4,9
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	2,5	Mayacı (Hamur)	2,4	Konfeksiyon İşçisi	3,9
Konfeksiyon İşçisi	1,9	Soğutma Isıtma Sistemleri Bakım – Onarımcısı	2,1	Üretim Müdürü (İmalat Sanayi)	2,7
Üretim Müdürü (İmalat Sanayi)	1,8	Makineci (Dikiş)	1,8	Dikiş Makinesi Operatörü – Kumaş	2,2
Mayacı (Hamur)	1,7	Draje İlaç İmal İşçisi	1,7	Kumaş Katlama Makinesi Operatörü	2,2
Şoför – Yük Taşıma	1,7	Türbin Operatörü – Elektrik Enerjisi Üretimi	1,5	Kalite Kontrolcü	2,0
Soğutma Isıtma Sistemleri Bakım – Onarımcısı	1,4	Üretim Müdürü (İmalat Sanayi)	1,4	Triko Paketleme İşçisi	1,9
Toplam	**39,9**	**Toplam**	**36,0**	**Toplam**	**58,6**

Kaynak: İl İPTA

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımı ve mesleki çeşitliliği cinsiyetler arasında farklıdır. Erkeklerde mesleki yoğunlukta başta yer alan ilk on meslek toplam erkek mesleklerinin yaklaşık üçte birini oluştururken, kadınlarda yarıdan fazlasını oluşturmaktadır.

Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler Makineci (Dikiş), El ve Makine Dikişçisi (Genel), Konfeksiyon İşçisi, Kumaş Katlama Makinesi Operatörü, Triko Paketleme İşçisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Makine Nakışçısı, Kalite Kontrolcü-Tekstil, İplik Temizleme İşçisi, Tül Perde İmalat İşçisi gibi eğitimden çok belli bir beceri isteyen meslekler ve Muhasebeci, Sekreter, Acil Tıp Teknisyeni, Müşteri Temsilcisi, Hemşire, Öğretmen gibi yüksek eğitim seviyesi isteyen mesleklerdir.

2.3 AÇIK İŞLER

Araştırmanın saha çalışması döneminde Kırklareli ilinde 1.118 açık iş tespit edilmiştir. Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık iş[12] imalat sanayindedir. Kırklareli ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektörler İmalat ve Toptan ve Perakende Ticarettir. Bu husus açık işlerde de kendini göstermekte ve en fazla açık işin olduğu sektör de İmalat olmakta ve İmalatı, toptan perakende ticaret ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörleri takip etmektedir. Açık işlerin % 81'i İmalat , % 7'si Ticaret, % 3'ü de Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründedir. Eğitim, Gayrimenkul Faaliyetleri, Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Madencilik ve Taşocakçılığı ile Kültür, Sanat ve Eğlence sektörlerinde ise hiç açık iş bulunmamaktadır.

Grafik 2.4: Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı,%, 2012

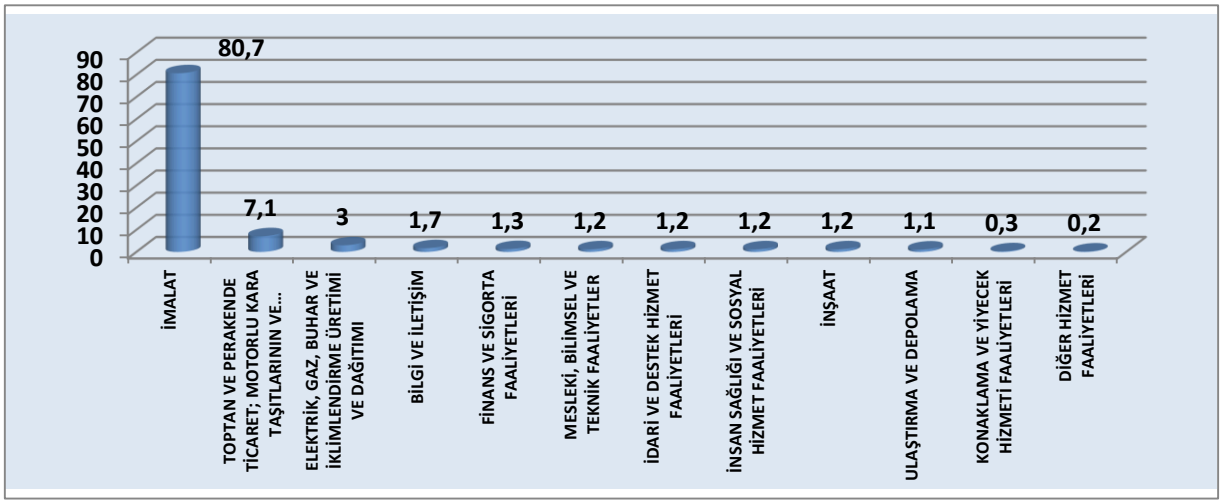

Kaynak: İl İPTA

Anket uygulanan işyerlerinde açık iş oranı[13] % 4,8'dir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı %3,3'tür. Kırklareli de açık iş kapasitesi Türkiye genelinin 1,5 puan üzerindedir. Açık iş oranı itibariyle önde gelen sektör Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür. Sektörde açık iş oranı % 11,5'tir. Sektörde çalışan sayısının az olması ekonomide bu oranın önemini henüz hissettirmese de sektörün gelişimi ile birlikte bu yöndeki talep kendini etkin olarak hissettirecektir.

[12] Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır; ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir.

[13] Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir:
AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.

Grafik 2.5: Sektörlere Göre Açık İş Oranları, %, 2012

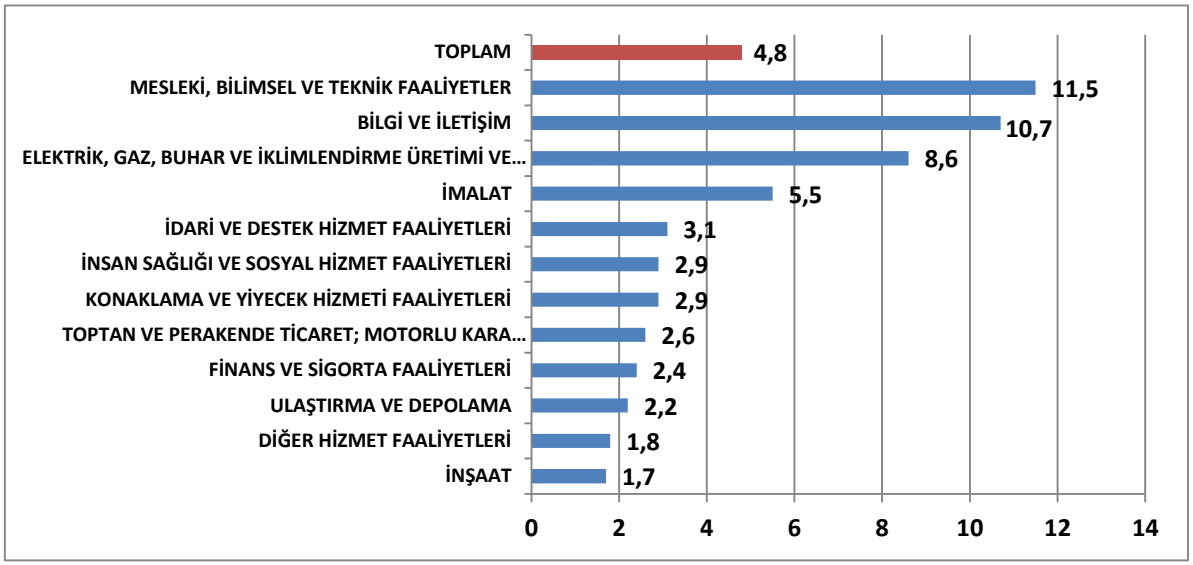

Kaynak: İl İPTA

İlde açık iş oranı itibariyle ilk sırada yer alan Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe Türkiye açık iş oranı % 3,6'dır. İl çalışanlarının % 2,3' ünü barındıran Bilgi ve İletişim ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi sektöründeki açık iş oranları da , bu iki sektördeki Türkiye açık iş oranlarının çok üzerindedir. Bilgi ve İletişim sektöründeki açık iş oranı ilde % 10,7 iken Türkiye'de % 2,6, ilde % 8,6 olan Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi sektörü açık iş oranı Türkiye'de % 0,9' dur. İlin lokomotif sektörü İmalat sektöründe açık iş oranı % 5,5'dir. Bu oran İl geneli oranın üzerindedir. Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu % 56 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. Bu ana meslek grubunu % 20 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve % 6,9 ile Nitelik Gerektirmeyen İşlerde çalışanlar takip etmektedir.

Grafik 2.6: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı,%, 2012

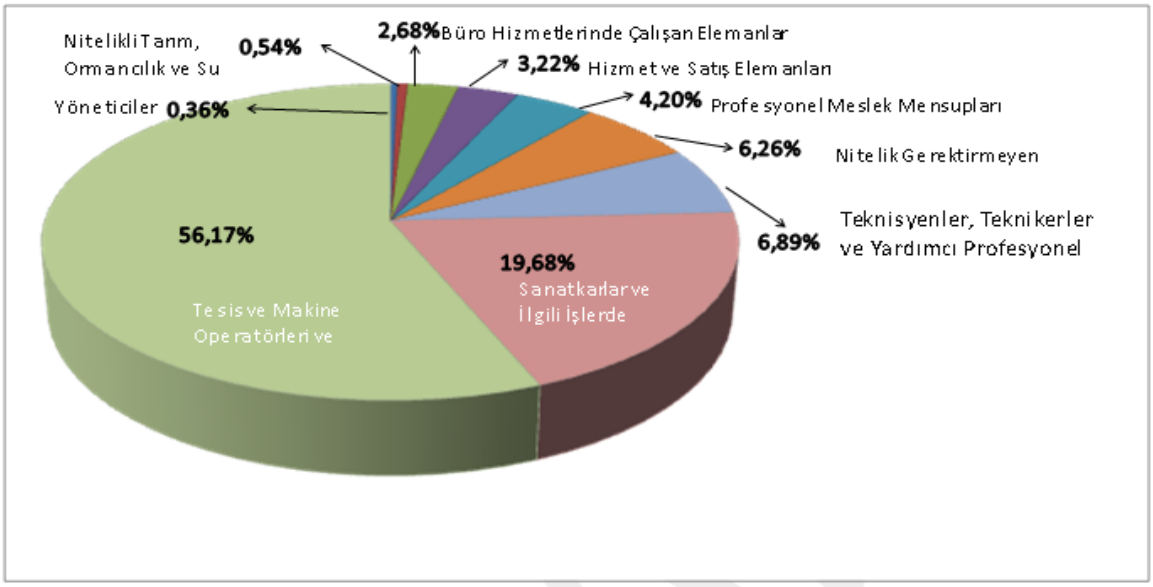

Kaynak: İl İPTA

Ana mesleklere göre açık işlerin dağılımı işyeri büyüklüklerine göre farklılaşmaktadır. Örneğin en fazla ihtiyaç duyulan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubuna talep 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerindedir. Bu meslek grubuna olan talebin % 90' ı bu büyüklükteki işyerlerinden kaynaklanmaktadır. Buna karşılık Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları olan talebin % 100' ü 10-49 çalışanı olan işyerlerindedir. Nitelik gerektirmeyen mesleklerin açık işler içerisindeki oranı % 6,3'tür. Çalışanların % 17'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde iken açık işleri çok daha az bir kısmı bu meslek grubundadır.

Ana meslek grupları itibariyle Türkiye'de açık iş oranının en yüksek olduğu ana meslek grubu % 7,2 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar iken ilde Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları grubudur. Bu gruptaki açık iş oranı çok yüksektir (% 18,1).

Grafik 2.7: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları, %, 2012

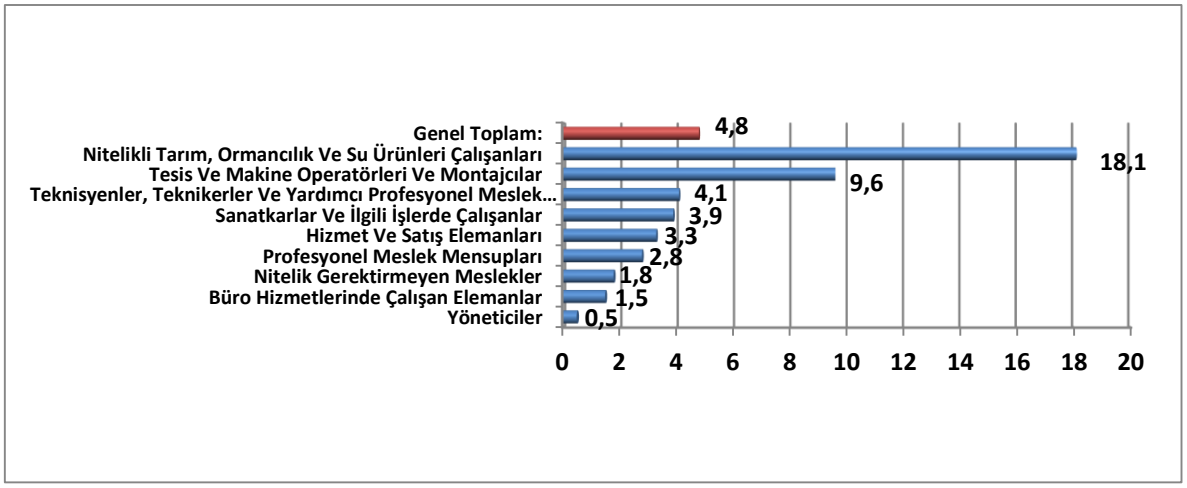

Kaynak: İl İPTA

İlde ikinci sırada %9,6 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajı ile ilgili işlerde çalışanlar yer alırken, üçüncü sırada yer alan teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarında açık iş oranı %4,1'dir. Nitelik gerektirmeyen mesleklerde açık iş oranı % 1,8 ile il geneli açık iş oranından oldukça düşüktür.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek makineci (dikiş)tir. Açık işlerin %40,2'sini makineci(dikiş) oluşturmaktadır. Makinecileri %6 ile overlok makinesi operatörleri takip etmektedir ve her iki mesleğe olan ihtiyaç arasında çok büyük fark vardır. En çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on meslekte yer alan diğerleri arasında ise fark minimum düzeydedir ve %2,6 ile ortacı,% 2,4 ile pazarlamacı (satış temsilcisi), %2,3 ile beden işçisi(genel) ,%2,2 ile mermer ve tuğla imal işçisi, %2,1 ile ütücü ve %1,7 ile beden işçisi(inşaat)tır. Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin %63'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 2.4: En fazla Açık İş Belirtilen İlk On Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı ,%, 2012

Makineci (Dikiş)	33,1
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	8,9
Kalite Kontrolcü-Tekstil	4,6
Beden İşçisi (Genel)	4,4
Overlok Makinesi Operatörü	3,6
Elektrik Teknisyeni-Yüksek Voltaj	3,0
Dökümcü (Metal)	2,8
Konfeksiyon İşçisi	2,0
Ambalajcı (Makine İle)	1,9
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	1,3
Toplam	**65,54**

Kaynak: İl İPTA

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir.

Grafik 2.8:Açık İşler İçin İstenen Düzeyler, %, 2012

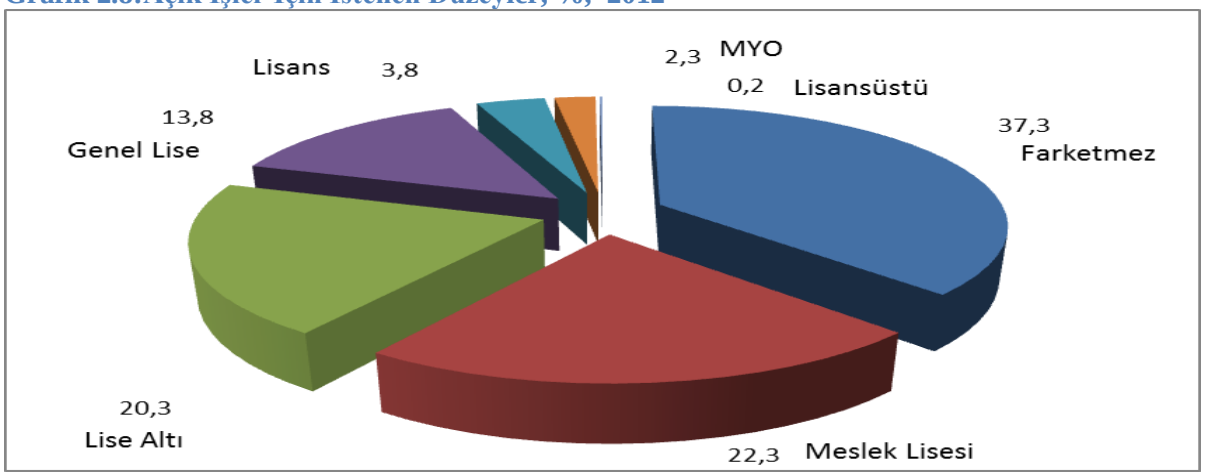

Kaynak: İl İPTA

Bu durum kendini Türkiye sonucunda da göstermektedir. Türkiye sonucunda oran ilden daha düşük olmakla birlikte (% 36) yine ilk sırada eğitim düzeyi fark etmez sonucu yer almaktadır. İkinci sırada ilde % 22,3 ile Meslek Lisesi gelirken Türkiye'de % 28 ile lise altı eğitim gelmektedir. İlde tüm açık işlerde fark etmez ve Meslek Lisesi eğitim düzeyi toplamda oranı % 59,6' dır. Lise Altı % 20,3, Genel Lise % 13,8, Lisans % 3,8, MYO %2,3 ve Lisansüstü % 0,2 oranında talep edilmektedir. Çıraklık eğitimi eğitim seviyesinde talep hiç bir işyerinden gelmemiştir. Türkiye sonucunda da meslek lisesi mezunları MYO mezunlarına tercih edilmektedir.

İl genelinde açık işlerde ilk sıradaki meslek makineci (dikiş) olup talep edilen eğitim düzeyi % 35,1 oranında fark etmez, % 42, 4 oranında lise altı ve % 22,4 oranında meslek lisesidir. İkinci sırada ki overlok makinesi operatörü-Kumaş gibi belirli bir eğitim ve beceri isteyen

meslek olmasına rağmen bu meslek için de istenen eğitim düzeyinin fark etmez olması dikkat çekicidir.

Lisansüstü ve MYO mezunları az sayıda da olsa daha çok elektrik-elektronik teknisyeni, resepsiyonist (ön büro elemanı), gıda teknikeri, kimya mühendisi, pazarlamacı (satış temsilcisi), ön muhasebeci gibi mesleklerde yoğunlaşırken, lisans mezunları da diploması olmadan kesinlikle yapılamayacak olan ziraat, gıda gibi mühendislik dallarında, zihinsel engelliler öğretmeni, muhabir, ebe ve operasyon yetkisi (banka) mesleklerinde yoğunlaşmıştır.

İşverenler tarafından en çok talep edilen beceri meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bunu fiziki güç ve iletişim ve ifade becerisi takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir; hesap, takım çalışması, bilgisayar kullanımı bilgisi, sorun çözme, satış pazarlama, proje ve yabancı dildir.

En çok talep edilen ilk on meslekte istenen becerilerde makineci (dikiş), dökümcü (metal), ambalajcı (makine ile), mekanik bakım ve onarımcısı (motorlu taşıtlar hariç) mesleklerinde yeterli bilgi, kalite kontrolcü (tekstil) ve overlok makinesi operatörü mesleklerinde fiziki güç aranırken, elektrik teknisyeni – yüksek voltaj mesleğinde bilgisayar bilgisi, fiziki güç, takım çalışması ve iletişim ve ifade becerileri ile konfeksiyon işçisi mesleğinde fiziki güç, yeterli bilgi ve hesap yapabilme becerileri aranmaktadır.

2.4 TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Talep araştırması kapsamında işverenlere 2012 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur.

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu 346 ile en yüksek değere sahiptir. Yönetici meslek grubunda ise sadece 50+ istihdamlı işyerlerinde temininde güçlük çekilmektedir.

Tablo 2.5: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek Grup	1-9 Aralığı	10-49 Aralığı	50+ Aralığı	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	20	0	24
Hizmet Ve Satış Elemanları	8	47	1	56
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	10	66	43	119
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	4	0	6
Profesyonel Meslek Mensupları	6	52	23	81
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	8	120	218	346
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0	0	0
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	37	89	130
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3	82	892	977
Yöneticiler	0	0	4	4
Genel Toplam:	**45**	**429**	**1.270**	**1.744**

Kaynak: İl İPTA

Grafik 2.9: Temininde En Fazla Güçlük Çekilen Meslekler, 2012

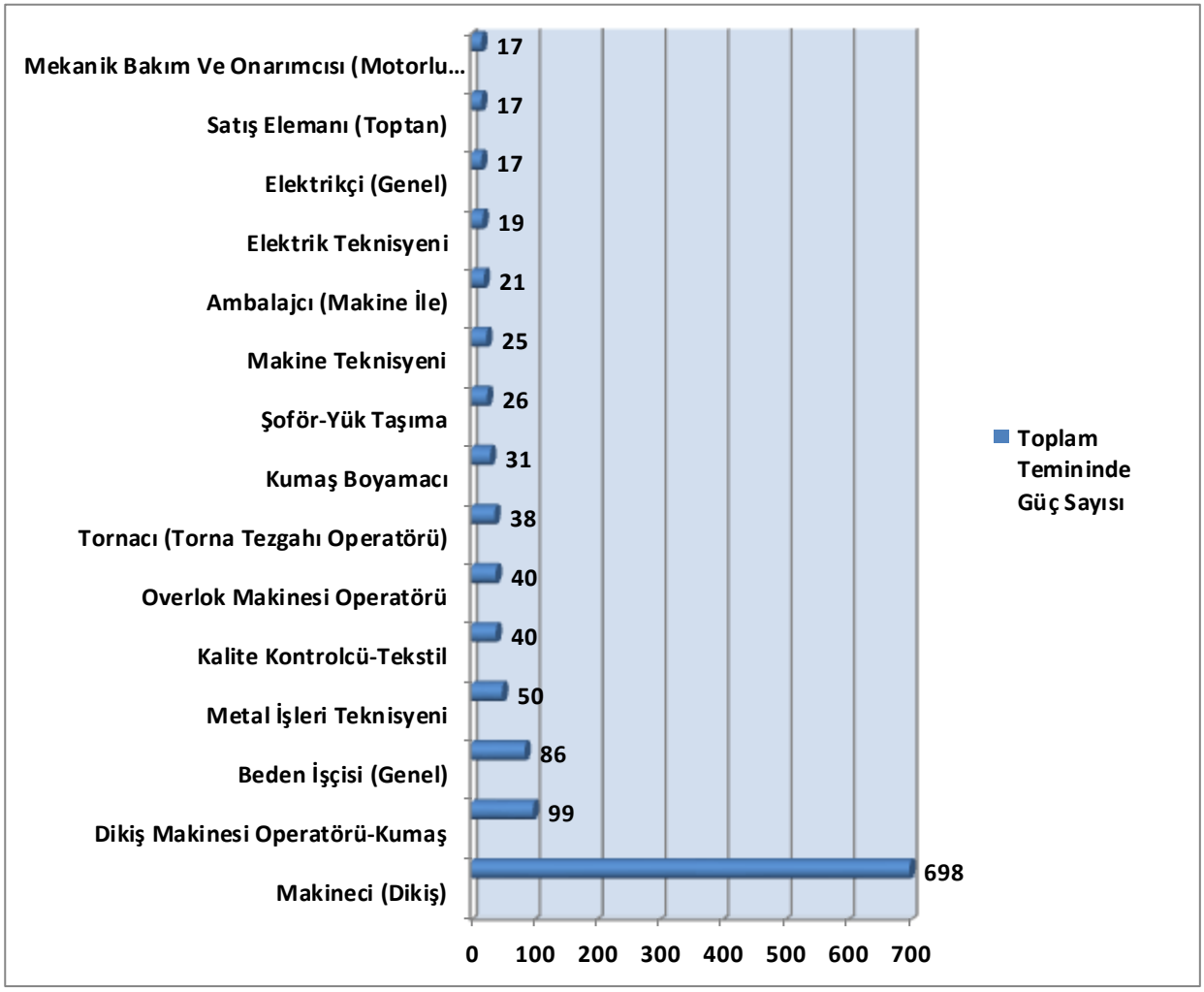

Kaynak: İl İPTA

Temininde güçlük çekilen ilk on beş meslek sıralamasında 698 ile makineci(dikiş), 99 ile Dikiş makinesi operatörü, 86 ile beden işçisi(genel), 50 ile metal işleri teknisyeni, 40 ile kalite kontrolcü (tekstil), 40 ile overlok makinesi operatörü, 38 ile tornacı(torna tezgah operatörü şeklinde sıralanmaktadır.

Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör Türkiye sonucunda olduğu gibi imalattır. Yalnız ilde imalat sektörü eleman bulmada Türkiye'den daha fazla zorluk çekmektedir. İlde eleman temininde güçlük çekilenlerin % 78'i İmalat sektöründedir. Türkiye'de bu oran % 34'tür.

İkinci sırada Türkiye ile paralel olarak ile toptan ve perakende ticaret (% 8,03) yer almaktadır. İl de üçüncü sırada (% 3,44) inşaat sektörü yer alırken, Türkiye sonucunda inşaat dördüncü sıradadır. Üçüncü sırada konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü yer almaktadır.

Grafik 2.10: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı, %, 2012

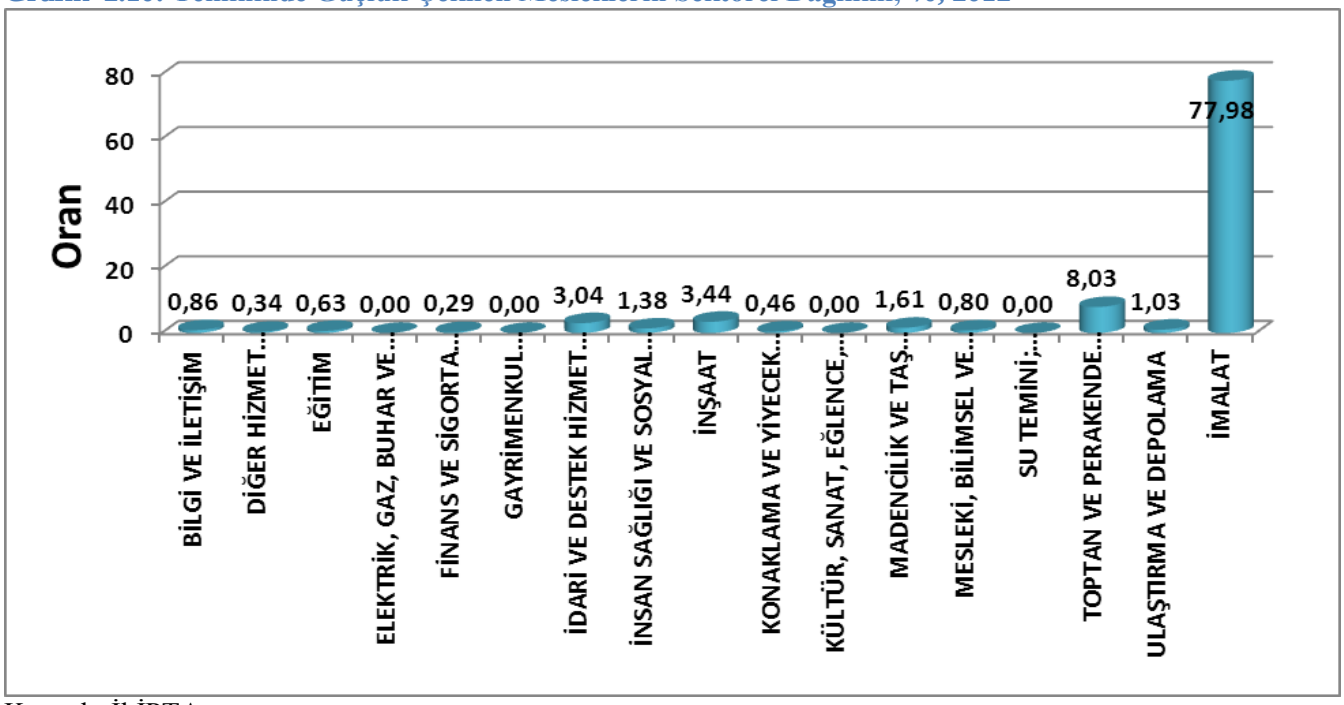

Kaynak: İl İPTA

Grafik 2.11: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, Türkiye ve Kırklareli, 2012

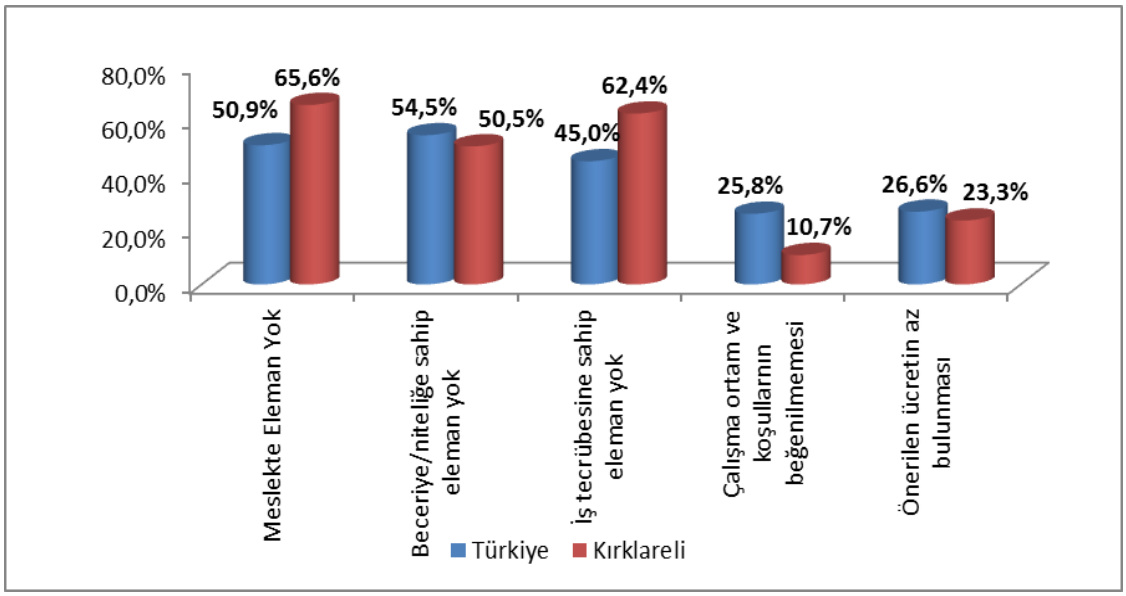

Kaynak: Kırklareli ve Türkiye İPA 2012

İşverenler tarafından sağlanan bilgilere göre eleman temininde güçlük çekilme nedenleri değerlendirilmiştir. Kırklareli için %65,6 ile en yüksek orana sahip olan neden ilgili meslekte eleman olmaması iken Türkiye için en yüksek oranlı neden % 54,5 ile beceriye/niteliğe sahip eleman yoktur. %62,4'lük oran ile Kırklareli için iş tecrübesine sahip eleman yok nedeni ikinci sırada iken, Türkiye için ise ikinci neden ilgili meslekte eleman yoktur. Kırklareli için diğer sebepler, %50,5'lik oran ile beceriye/niteliğe sahip eleman yok, %23,3'lük oran ile önerilen ücretin az bulunması en düşük oranlı sebep ise % 10,7 ile çalışma ortam koşullarının beğenilmemesi gelmektedir. Türkiye ile Kırklareli farklılıklar göstermektedir.

2.5 2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

2012 yılında işyerlerinde sektörlere ve işyeri büyüklüklerine göre eleman alımı ve elaman çıkma/çıkarılma durumu değerlendirildiğinde, Kırklareli'nde işten çıkartılan toplam 4.902 kişiye karşılık toplam 5.750 kişinin işe alındığı görülmekte iken Türkiye için bu rakamlar 1.409.300 kişinin işten çıkarılmasına karşılık 1.766.431 kişinin işe alındığını göstermektedir.

Kırklareli için alınan eleman sayısı ve işten çıkartılan eleman sayılarının arasındaki fark alındıktan sonra hangi sektörün daha fazla istihdam artışına sahip olduğuna bakılacak olursa, sayısal olarak en fazla istihdam artışı sırası ile İmalat, inşaat, ulaştırma ve depolama ile toptan ve perakende ticaret sektörlerinde görülmüştür. Bilgi ve iletişim ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörlerinde ise yıl içerisinde istihdam azalışı görülmüştür.

Grafik 2.12: Sektörlere Göre Net İstihdam Oranı,%, 2012

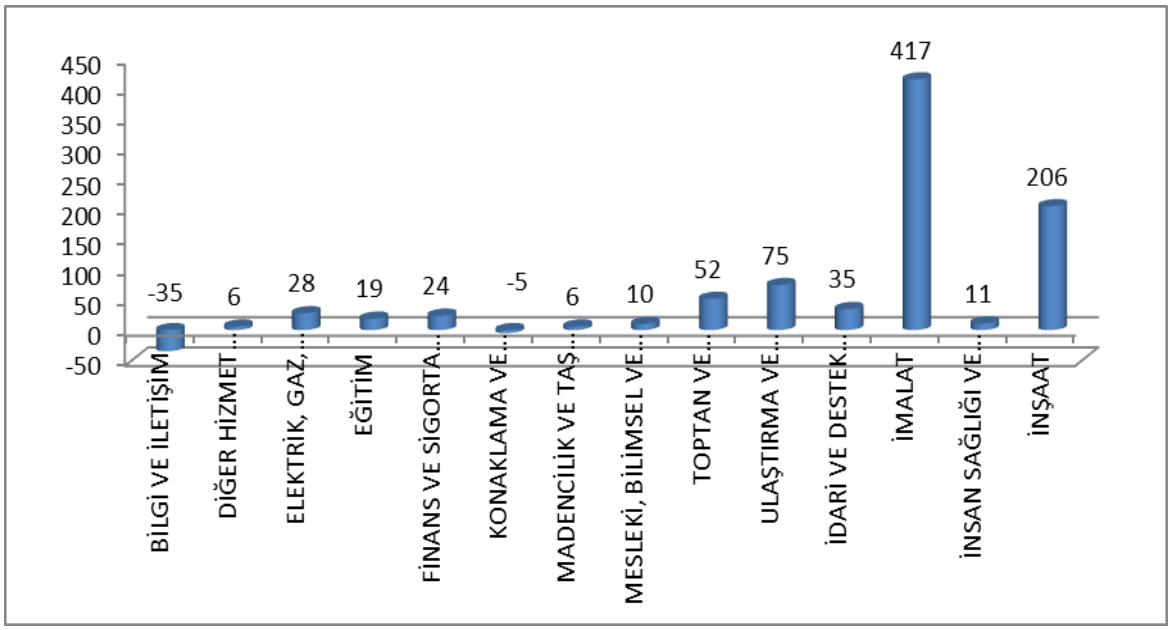

Kaynak: İl İPTA

2.6 GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Çalışma kapsamında 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihleri itibariyle işyerlerinin çalışan sayılarındaki beklentileri araştırılmıştır.

Tablo 2.6: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişim Oranı, %, 2012

SEKTÖRLER	ARALIK 2012 BEKLENTİSİ	HAZİRAN 2013 BEKLENTİSİ
Bilgi ve İletişim	21,5%	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,9%	6,5%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretim ve Dağıtımı	9,4%	0,0%
Eğitim	0,00%	-3,3%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-2,1%	1,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	4,0%	9,1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-1,6%	34,1%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	13,0%	0,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	-0,1%	1,8%
Ulaştırma ve Depolama	1,1%	4,8%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-6,7%	-0,0%
İmalat	3,6%	2,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1,1%	1,4%
İnşaat	-3,4%	10,0%
Toplam	**2,6%**	**2,5%**

31 Aralık 2012 tarihinde araştırmanın yapıldığı zaman dilimine göre Kırklareli ilinde çalışanlarda % 2,6 oranında artış beklenmektedir. Aynı zaman dilimi için Türkiye genelinde beklenen istihdam artış oranı % 1,9'dur.

2012 Yılı sonu itibariyle sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 21,5 ile Bilgi ve İletişim, yüzde 13 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve yüzde 9,4 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretim ve Dağıtımı olduğu görülecektir[14]. İdari ve Destek Hizmetleri, İnşaat, Madencilik ve Taşocakçılığı, Finans ve Sigorta faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam azalışı beklenmektedir. Özellikle İnşaat sektöründeki istihdam azalışı mevsimsel etkilerden kaynaklanmıştır.

2013 yılı Haziran ayı sonu itibariyle Kırklareli ilinde % 2,5 oranında istihdam artışı beklenmektedir. Aynı tarih için Türkiye genelinde % 3,7 oranında istihdam artışı beklenmektedir. 2013 yılının ilk yarısı sonu itibariyle, sektörler içerisinde istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, sektör içerisinde oransal olarak en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 34,1 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı, yüzde 10 ile İnşaat ve yüzde 9,1 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri olduğu görülecektir. Eğitim sektöründe ise okulların ve dershanelerin tatile girmesinden dolayı istihdam azalışı beklenmektedir.

2012 Yılı Aralık ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisi olan ilk on meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Makineci (Dikiş), Dökümcü (Metal), Elektrik Teknisyeni-Yüksek Voltaj, Konfeksiyon İşçisi, Elektrik – Elektronik Teknisyeni, Bobin Kırıcı, Un Üretim Teknisyeni, Boya Hazırlayıcısı, Çağrı Merkezi görevlisi ve Mobilyacıdır. Aynı dönem itibariyle net istihdam azalışı beklenen ilk on meslek ise sırasıyla Ağır Kamyon Şoförü, Beton Direk Ve Travers Demiri İşçisi, Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi, İş Makineleri Operatörü, Sıvacı, Beden İşçisi (Genel), Peynir İmal İşçisi, Bekçi, Büro Memuru ve İnşaat Kalıpçısı şeklinde sıralanmaktadır. İstihdam artışı beklenen meslekler içerisinde tekstil sektörü, istihdam azalışı beklenen meslekler içerisinde ise İnşaat sektörüne ilişkin meslekler dikkat çekmektedir.

[14] Burada oranlar değerlendirilirken Bilgi ve İletişim sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içerisindeki payının yüzde 0,97 ve Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe faaliyette bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içerisindeki payının yüzde 1,21 olduğu göz ardı edilmemelidir

Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Dökümcü (Metal), Ahşap Doğramacı ve Beden İşçisi (İnşaat), Şoför, Ağır Kamyon Şoförü, İnşaat Kalfası, Ayakkabı İmalatçısı ve Elektrikçi meslekleri 2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisinin olduğu ilk on meslektir. Buna karşılık; Diğer Orta Öğretim Öğretmenleri, Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları, Mobilyacı, Beden İşçisi (Temizlik) ve Doğalgaz Isıtma ve Sıhhi Tesisat Teknikeri, Reyon Görevlisi, Direksiyon Öğretmeni, Satış Elemanı, Peyzaj Teknikeri ve Coğrafya öğretmeni meslekleri ise 2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu ilk on meslektir.

İstihdam artışı beklenen meslekler içerisinde mevsimselliğin etkisi ile İnşaat sektörüne ilişkin meslekler istihdam azalışı beklenen meslekler içerisinde ise Eğitim sektörüne ilişkin meslekler dikkat çekmektedir. Sadece Makineci (Dikiş) ile Dökümcü meslekleri her iki dönemde de en fazla istihdam artışı beklenen meslekler içerisindedirler.

SONUÇ

Kırklareli İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli illerini kapsayan TR21 bölgesine aittir. Arza yönelik ikinci kısıtlama ise bu verilerin önemli bölümünün 2012 yılına ait olması, bir kısmının ise daha eski tarihlere dayanmasıdır.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2012 Nisan ayında güncelleştirilmesine rağmen adreste bulunamayan işyerleri mevcuttur. Araştırma 10+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türk işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum kendini TR21 bölgesinde de göstermektedir. Bölgede tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı % 22'dir. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Kırklareli ili sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 81 il içinde 15. sıradadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından azda olsa düşüktür. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (% 57) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okur yazar olmayan nüfusun % 80' i, diploması olmayanların da % 58' i kadın nüfustur. Nüfusun sadece % 24' ü lise ve dengi okul mezunu, % 9,8' i yüksek eğitimlidir.

Tarım sektöründe yaşanan çözülme bölgede kendini etkin olarak göstermekte ve toplam istihdam oranının azalmasına yol açmaktadır. Tarım dışı çalışan sayısında ise iyileşme

görülmektedir. 2011 yılında 2005 yılına göre tarım dışı sektörlerde çalışan sayısındaki artış % 22,2' dir. Özellikle tarım dışı sektörlerde çalışan kadınlarda yüksek (% 30,4) istihdam artışı yaşanmaktadır.

Bölge istihdamının % 39' u sanayi sektöründedir. Bölge sanayisi nitelikli elemana ihtiyaç duymamaktadır. Lise altı eğitimlilerin istihdamdaki oranı % 59 iken, sanayi sektöründe çalışanların % 60' ını lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Sanayi sektöründe çalışanların % 30' u lise ve dengi okul mezunu, % 9' u da yüksek okul mezunudur.

Bölgede istihdam oranı artarken, işsizlik oranı azalmaktadır. İşsizlik oranının azalmasındaki temel etken işgücüne katılma oranının artmasıdır. 2011 yılı Hane Halkı İşgücü Anketi Sonuçlarına göre bölgede işsizlik oranı % 8,8 iken, bu oran genç nüfusta % 18,9' dur. Erkeklerde işsizlik oranı % 6,6 iken bu oran kadınlarda % 13,8' e yükselmektedir. Özellikle genç kadın nüfus işgücü piyasasına girmeye çalışmakta ve işsizlik oranı üzerinde etkili olmaktadır. Bölgede en yüksek işsizlik oranı % 25,4 ile 20-24 yaş grubundaki kadınlardadır.

Eğitim düzeyi kadınların işgücü piyasasına girişlerini erkeklerden daha fazla etkilemektedir. Yüksek eğitimli kadınlarda % 14,8 olan işsizlik oranı erkeklerde sadece % 6,6' dır. Lise altı eğitimli işsizlerin yarıya yakını kadınlar oluştururken, yüksek eğitimli işsizlerin yarısını kadınlar oluşturmaktadır. Bir yıl ve daha çok süre işsizlerde kadın iş arayanlar daha fazladır. Kadınların iş bulmakta daha uzun süreler harcamaktadır.

İŞKUR'a kayıtlı işsizler incelendiğinde aynı yapının Kırklareli ili kayıtlı işsizleri için de geçerli olduğu görülmektedir. 2011 yılında en fazla kayıtlı işsiz 25-29 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin % 20' si bu yaş grubundadır. İşsizlerin % 55' i 20-34 yaş grubundadır.

İlin eğitim durumuna paralel olarak kayıtlı işsizlerin yaklaşık yarısı (% 46) lise altı eğitime sahiptir. Kayıtlı işsizlerin % 19' u yüksek eğitimlidir. Kayıtlı işsiz istatistikleri ilde de bölge işsizlik yapısına benzer bir yapıyı ortaya koymaktadır. Bu istatistiklerde de eğitim seviyesi yükseldikçe kadınların işgücü piyasasına girmeleri azalmaktadır. Lise altı eğitimli kayıtlı kadın işsizler toplam lise altı eğitimli kayıtlı işsizlerin % 44' ünü oluştururken, yüksek eğitimlilerde bu oran % 52' ye yükselmektedir.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların sadece % 34 'ü kadındır ve bu oran % 25 olan Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Erkeklerin ağırlıklı olarak çalıştıkları imalat, toptan ve perakende ticaret sektörlerinde çalışan kadın sayısı göreceli olarak çalışan erkek sayısının yarısı kadardır. Yapılan araştırmalarda bu sektördeki kadın çalışanların meslekleri, belirli bir eğitim düzeyinden çok, beceri isteyen mesleklerdir. Buna rağmen yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte Kırklareli' de yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre kadınların erkeklere göre hakim oldukları iki meslek türü vardır. Birinci meslek türü makineci (dikiş), konfeksiyon işçisi, el ve makine dikişçisi (genel) gibi düşük eğitim seviyesine yönelik meslekler, ikincisi de muhasebeci, acil tıp teknisyeni, operasyon yetkilisi (banka), laboratuvar teknikeri, hemşire, öğretmen gibi yüksek eğitim seviyesi isteyen mesleklerdir. Diğer bir ifade ile kadınlar ya belirli becerileri gerektiren düşük eğitimli mesleklerde veya yüksek eğitim düzeyi isteyen mesleklerde çalışmaktadır.

İlde açık işlerin karşılanma oranı, diğer bir ifade ile işe yerleştirme oranı % 42' dir. Bu oran özel sektörde, % 34' tür. İŞKUR istatistiklerine göre toplam işe yerleştirmelerin % 74' ü 20-39 yaş aralığındadır. Kayıtlı işsizlerin yaş dağılımı ve işe yerleştirme oranı dikkate alındığına bu oran doğal görülebilir. Toplam kayıtlı işsizlerin % 68' i 20-39 yaş grubundadır ve işe yerleştirilenlerin % 56' sı kadındır.

Eğitim durumuna göre işe yerleştirmelerde kadın payları da bu eğilimi desteklemektedir. İşe yerleştirmelerde kadın payının en yüksek olduğu eğitim seviyesi % 37 ile ilköğretim eğitim düzeyidir.

Kadınların işe yerleştirilmelerinde kurslar vasıtasıyla yapılan işe yerleştirmeler önemli yer almaktadır. Kurslar vasıtasıyla yapılan yerleştirmelerin % 60'ını kadınlar oluşturmaktadır. İstihdamın arttırılması hedefine uygun olarak çıkan bir sonuçtur.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Kırklareli ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörün imalat sektörü olması sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de imalat sanayindedir.

Buna karşılık açık iş oranları itibariyle önde gelen sektör mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörüdür. Sektörde çalışan sayısının çok az olması (yaklaşık binde 4) ekonomide bu oranın önemini henüz hissettirmese de sektörün gelişimi ile birlikte bu yöndeki talep kendini etkin olarak hissettirecektir.

Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımına bakıldığında en fazla çalışana sahip İmalat sektöründe açık işi % 81, ticaret sektöründe % 7, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektöründe % 3' tür. Büyük işyerlerindeki açık işler daha yüksektir. Toplamda % 4,8 olan açık iş oranı, 50 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinde % 5,7' ye çıkmaktadır.

Açık iş oranının yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır.

Elimizde şu aşamada ilde istihdam artışını gösterecek bir veri yoktur. Bu veri ancak gelecek yıl mevcut olacaktır. 10+ işyerlerinde tam sayımın uygulanması, gelecek yıl kapsanacak bir çok işyerinin bu yıl ile aynı olmasına yol açacak ve hem gruplandırılmış veriler hem de işyeri bazında açık iş oranı ve sebebi bulunabilecektir.

Ana meslek grupları itibariyle en yüksek açık iş oranının olduğu grup, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubudur. İkinci sırada sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, üçüncü sırada teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslekler grubu yer almaktadır. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek makineci (dikiş) dir. Makinecileri dikiş makinesi operatörleri takip etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslek de dikiş makinecilerdir. Bu mesleği de yine dikiş makinesi operatörü takip etmektedir.

İlde açık işlerde işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Açık işlerde ilk iki sıradaki meslekler makineci ile overlok operatörleri gibi belirli bir eğitim ve beceri isteyen meslekler olmasına rağmen bu meslekler

için de istenen eğitim düzeyi sorusuna verilen cevap “fark etmez “ olmuştur. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemeleri yatmaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu meslekte eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları, üçüncü sırada ise istenilen beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman bulunamayan mesleklerin başında makineci (dikiş), dikiş makinesi operatörü ve metal işleri teknisyeni gelmektedir.

İlk iki meslekte açık işlerle, temininde güçlük çekilen meslekler arasında da büyük bir paralellik vardır. Aynı paralellik istenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerde de görülmektedir. Becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu mesleklere ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli hale getirmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri genelde olumludur. Kısa dönem (altı ay) , için net istihdam değişim oranı yüksek olan sektör Bilgi ve İletişim iken, orta dönem (on iki ay) itibariyle en çok net istihdam değişim oranı beklenen sektör Madencilik ve Taş Ocakçılığıdır. Sektörlerin gelecek dönem beklentilerindeki dalgalanmalar dikkat çekicidir. Bunda işletmelerin piyasa dalgalanmaları nedeniyle beklentilerini netleştiremedikleri anlaşılmaktadır.

Kırklareli için alınan eleman sayısı ve işten çıkartılan eleman sayılarının arasındaki fark alındıktan sonra hangi sektörün daha fazla istihdam artışına sahip olduğuna bakılacak olursa, sayısal olarak en fazla istihdam artışı sırası ile İmalat, inşaat, ulaştırma ve depolama ile toptan ve perakende ticaret sektörlerinde görülmüştür. Bilgi ve iletişim ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörlerinde ise yıl içerisinde istihdam azalışı görülmüştür.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. İstihdam garantili kursların iş arayanlarca tercih edilmesi de oldukça önemlidir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir kayıtdışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem kayıt dışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR’a görev düşmektedir. İşletmelerin eleman alımlarında İŞKUR’u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmak gereklidir.

KAYNAKÇA

TUİK, Ulusal Hesaplar, 2011

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri, 2012

TOBB İstatistikleri, 2012

TÜİK Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri, 2012

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri, 2012

MEB, İstatistik Yıllıkları, 2011-2012

İŞKUR, Veri Tabanı, 2012

TOBB İstatistikleri, 2012

İl Piyasa Talep Araştırması Sonuçları, 2012

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

….. İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
(İŞYERİ BİLGİ FORMU)
Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.
Bilgi verme ve gizlilik
Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz. 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun Madde 21-Gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.”
Kapsam
Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm İşyerlerini kapsamaktadır. İlgi formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan İşyerlerinde İnsan Kaynakları, Personel, İşletme veya Muhasebe Müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir.
Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.
Örnek No:
İşyerinin Yasal Ünvanı :
İşyerinin Tabela Ünvanı:
…..
ADRES BİLGİLERİ
…..
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin Bilgileri
…..
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI
…..

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

1: İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz(*)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

(*) Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.

2: İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile	Aynı	
	Değişmiş	

3: İşyeri mevsimlik çalışıyor mu?	Evet		→ Soru 4'e geçiniz.
	Hayır		→ Soru 4'e geçiniz.

Sayfa 1

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S4: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü,	Erkek	Kadın	Toplam

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz ☐ → Soru 6.1'e geçiniz.

01	02	03	04										05	06				
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6 Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği										İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET	Açık işlerinizi hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet Siteleri 5. Özel İstihdam Büroları				
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	2- HAYIR	1	2	3	4	5
	☐☐	☐											☐					

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S6.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman alımı yapıldıysa mesleklere göre belirtiniz?

S6.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman alımı yapılmadı. ☐ → Soru 7'e geçiniz.

01	02
Eleman Alınan Meslekler	Alınan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S7.1: İşyerinizde, 2012 yılı içerisinde eleman çıkma/çıkarılma durumunu mesleklere göre belirtiniz?

S7.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman çıkma/çıkarılma durumu olmadı. ☐ → Soru 8'e geçiniz.

01	02
Eleman Çıkan / Çıkarılan Meslekler	Çıkan / Çıkarılan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM V. 31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.8: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**8.3'e geçiniz**
S.8.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
S.8.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	9.soruya geçiniz
S8.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ARTIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

01	02	03
S.9: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet** →	**9.3'e geçiniz**
S.9.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
31 Aralık 2012 tarihi itibariyle AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.10: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet →	10.3'e geçiniz
S.10.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	11.soruya geçiniz
S.10.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	11.soruya geçiniz
S10.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **ARTIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.11: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	11.3'e geçiniz
S.11.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	12.soruya geçiniz
S.11.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	12.soruya geçiniz
S11.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **AZALIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VII. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S12.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S12.2: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Anket Bitmiştir**. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
01	02	03	04				
	|_|_|	|_|					

Ek 2- Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 64 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2c- Araştırma Yöntemi

İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dahilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 66 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Kırklareli ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir.

Amaç: Talep araştırmasının amacı işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin talep boyutunu tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.
Coğrafi kapsam: İlçe ve köyleri de kapsayacak şekilde tüm ildir.
Birim: İldeki 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleridir.
Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.
Çerçeve: TÜİK'in 2011 yılı İşyeri Kayıt Sistemi işyerleri listesini oluşturmuştur. Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sektörel kapsam: İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dahil edilmiştir.

B	*Madencilik ve Taş ocakçılığı*
C	*İmalat*
D	*Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*
E	*Su temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri*
F	*İnşaat*
G	*Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı*
H	*Ulaştırma ve Depolama*
I	*Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri*
J	*Bilgi ve İletişim*
K	*Finans ve Sigorta Faaliyetleri*
L	*Gayrimenkul Faaliyetleri*
M	*Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler*
N	*İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri*
P	*Eğitim*
Q	*İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri*
R	*Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor*
S	*Diğer Hizmet Faaliyetleri*

Kapsanmayan sektörler

A	*Tarım, Ormancılık, Balıkçılık*
O	*Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik*
T	*Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri*
U	*Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri*

Meslek sınıflaması: Mesleklerin tespitinde kullanılan sınıflama ISCO 2008'in Türkiye uyarlaması olan Türk Meslekler Sözlüğüdür.

Veri derleme yöntemi: İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) alan uygulaması yüz yüze görüşme yöntemi ile 10 Eylül- 31 Ekim 2012 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Cevapsızlık düzeltmesi: Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.
R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım Toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
Örneklem Toplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam işyeri	**65.723**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*:** Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 10-Eylül-31 Ekim tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2011 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$İKO = \frac{İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\textbf{İstihdam Oranı} = \frac{\text{Toplam istihdam}}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim

Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine

ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İşsiz}}{\text{İşgücü arzı (istihdam+işiz)}}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus} - (\text{İstihdam} + \text{İşsiz})}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 4-

Tablo1: Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri*

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)

Tablo 2: İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE-2011)

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI (SEGE-2011)					
İL KODU	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*	*İL KODU*	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35	TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36	TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37	TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38	TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39	TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40	TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41			